

“Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için eğitim hakkı çalıştayı” sonuç deklarasyonu...

Üniversiteler bizimdir, bizimle özgürleşecek!

Üniversitelerdeki tablo artık vahim bir hal almıştır. Geleceksizliğin diğer adı olan genç işsizlik rakamlarının yanı sıra üniversiteyi bırakma oranları bunun göstergesidir. Birçok üniversite öğrencisi hem çalışıp hem okumak zorundadır. İntiharlar, cinsel istismar, uyuşturucu, değersizlik, akademik kadroların niteliksizliği, akademik üretimlerin anti bilimselliği, “gecekondu” üniversiteleri, sosyal bilimlerdeki ölüm sessizliği, üniversite araştırmalarının sermayeye peşeş çekilmesi, üniversite yönetimlerinin tek adam tarafından belirlenmesi vb. güncel tablonun özeti. **s.18**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2020 / 03
17 Ocak 2020 · 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Emperyalizme ve bölge gericiğine karşı halkların birleşik direnişi!

3

Yurtta sömürü çarkları, cihanda savaş tamları

Muktedirlerin kendilerini kaybederek höykürdüğü Türk devletinin kırmızı çizgileri, kendi çıkarlarının tehlikeye girdiği sınırlardır.

14

Amerikan emperyalizmi ve Ortadoğu halkları

ABD'ye ve işbirlikçilerine geçit vermek, bölgenin ezilen ve sömürülen halklarını yeni toplu katliamlar ve yıkımlarla yüz yüze bırakacaktır.

16

Avustralya'da orman yangınları ve sonuçları

Yaşanan felaketlerin sorumlusu, doğayı hoyratça yıkıma uğratarak ekolojik dengeyi altüst eden kapitalizmdir. Tekellerin “kar, daha çok kar” hırsıdır.

İzmir İşçi Kurultayı... Birleşik sınıf hareketi için mücadele!

s.8

Sınıf çalışması ve politik müdahalenin sorunları

s.12

Emperyalizme ve bölge gericiğine karşı halkların birleşik direnişi!

Emperyalist-kapitalist sistemin sonu gelmeyen bir saldırganlık ve savaş arenasına çevirdiği Ortadoğu'da gerilim yine tırmandırılıyor. ABD emperyalizminin ve siyonist İsrail'in birbirini izleyen haydutça saldırıları, Doğu Akdeniz'deki doğal zenginliklerin paylaşımı için kurulan kurtlar sofrası, İdlib'te çatışmaların seyri, Libya petrolünün yağmasından pay almak için devam eden emperyalist çekişmeler vb., bölgede gitgide artan gerilimin güncel göstergeleridir.

Sisteme egemen emperyalist güç odaklarının yarattığı bu vahim tablonun bedelini ise bölge halkları sonu gelmeyen katliamlarla, büyük maddi ve kültürel yıkımlarla ödüyor. Filistin, Irak, Suriye, Yemen, Libya gibi ülkeler birbirini izleyen müdahalelerle ağır bir yıkıma uğratıldı. Milyonlarca insanın hayatına malolan emperyalist müdahale ve gerici çatışmalar, on milyonların yaşamını da altüst etti.

Yıllardan beri bölgede durum bu iken, ABD'nin İran ile müttefiklerini hedef alan son haydutça saldırıları, Ortadoğu'yu yeni savaşlara sürükleme riskini arttırıyor. Emperyalistler ile bölgedeki işbirlikçileri, kendi sefil çıkarları uğruna, Ortadoğu halklarını yeni felaketlere sürüklemekten geri durmayacaklarını bu son gelişmelerle göstermektedirler.

Bölge halklarının başına bu felaketlerin sarılması, sistemin derinleşen hegemonya krizinin dolaysız sonuçlarından biridir. Komünistler bunun mantığını şöyle ortaya koymuşlardır: *"Sistemdeki hegemonya bunalımının en özgün yanı, ABD emperyalizminin hegemon konumunu artık eskisi gibi sürdüremez duruma düşmesi, fakat emperyalist dünyada hegemonyayı ondan koparıp almaya talip bir emperyalist gücün ise halen olmamasıdır. Bu özgün tarihi durumun ikili sonuçlarından ilki, her şeye rağmen en güçlü emperyalist devlet olan ABD emperyalizminin belirgin üstünlüklerine dayanarak ve hegemonyasını restore etmek üzere saldırgan bir politika izlemesidir..."* (TKİP VI. Kongre Bildirgesi, Aralık 2018)

ABD'nin saldırganlığı yeni olmamakla birlikte, Trump yönetimiyle birlikte bu politika daha belirgin hale gelmiştir ve giderek kontrolden çıkma işaretleri vermektedir. Latin Amerika'da işi meşru hükümetlere karşı açıkça askeri darbeler organize etmeye vardiran Trump yönetimi, Ortadoğu'da ise zayıflayan hegemonyasını haydutça yöntemlerle ayakta tutmaya çalışmaktadır.

Emperyalistler arası etki ve nüfuz mücadelelerinin baş arenasının Ortadoğu olması şaşırtıcı değildir: *"Dünya ölçüsünde emperyalistler arası çatışmanın giderek şiddetlenmesi, saldırganlık ve savaşların artması beklenen bir gelişme olduğuna göre, bunun ana sahnelerinden biri yine Ortadoğu olacaktır. Bu da bölge halklarını yeni acıların ve yıkımların beklediği anlamına gelmektedir..."* (TKİP VI. Kongre Bildirgesi)

Hegemonyası çözüldüğü ölçüde saldırganlığı artan ABD emperyalizmi, halen uluslararası ilişkilerde ölçü ve kural tanımayan haydutça bir davranış çizgisi izlemektedir. Son dönemdeki tüm icraatları buna tanıklık etmektedir. Uzun yıllardan beridir İsrail'in haydutluğuna kalkan olan

ABD emperyalizmi, Trump'la birlikte artık siyonist rejimin davranış kalıplarını aratmayan yol ve yöntemlere ağırlık vermeye başlamıştır. Sistemin uluslararası hukukunu -tıpkı İsrail gibi- ayaklar altına alarak, böylece "gücünü gösterme" tutumu içindedir ve tam bir arsızlık örneği olarak bununla da açık açık övülebilmektedir.

Trump yönetiminin bu kaba güç gösterileri, beklenebileceği gibi bölge halkları arasında ABD'ye karşı geleneksel öfke ve tepkiyi de büyütüyor. Şu sıralar özellikle hedef haline getirilen İran ile bölgedeki müttefikleri, bölge halklarının bu öfke ve tepkisinden de güç alarak, kendilerini savunmaya çalışıyorlar. ABD-İsrail saldırganlığına karşı bu tutum kendileri yönünden haklı ve meşrudur. Fakat İran eksenli cepheden gelen bu direnç, emperyalist-siyonist saldırganlığı daha da azdırmakta, böylece tüm bölgeyi ateşe verebilecek bir savaş riski de büyümektedir.

Yükselen emperyalist güçler olarak Rusya ile Çin'in Ortadoğu'da kendilerine alan açmaları, ABD emperyalizminin açmazlarını ayrıca derinleştiriyor. Özellikle

Vladimir Putin liderliğindeki Rusya'nın Suriye'den sonra Libya'da da etkili bir inisiyatif geliştirmesi, ABD'nin bölgedeki egemenliğinde yaşanan erozyonun açık bir göstergesidir. ABD emperyalizminin bu gerilemeye nereye kadar tahammül edeceğini, bunun önüne geçmek için ne türden yeni oyunlar, manevralar ya da saldırılar gündeme getireceğini önümüzdeki dönem gösterecektir.

Son dönemde ABD-İsrail karşıtı öfkenin bölge genelinde artması şaşırtıcı değildir. Bölge halkları Ortadoğu'yu yakıp yıkanın, toplu kıyımlara yol açanın bizzat ABD ile onun suç ortakları olduğunun farkındadırlar. Fakat devrimci çıkış yolu sunan ve pratikte geliştiren önderliklerden yoksunluk, bölge halklarının en büyük açmazı ve talihsizliğidir. Oysa onyıllardır sonu gelmeyen acı ve yıkımlardan kurtulmanın başkaca bir yolu yoktur.

Devrimci program, devrimci çizgi ve bunların ete kemiğe bürüneceği devrimci önderlik, bölge halklarının bugünkü ölümcül kısır döngüden çıkabilmelerinin olmazsa olmaz koşuludur: *"Ortadoğu'da farklı dinlerden ve mezheplerden halkları birleştirebilmek için devrimci-demokratik ve laik bir program olmazsa olmaz koşuldur. Farklı milliyetlerden halkları birleştirebilmek ise ancak onların temel ulusal demokratik haklarının tanınması ile olanaklıdır. Dinci akımlar ilkinden, burjuva milliyetçi akımlar ise ikincisinden, kategorik olarak yoksundurlar (...). Farklı köken ve kültürlerden halkları emperyalizme ve yerel egemen sınıflara karşı ortak çıkarlar ekseninde birleştirebilmek için, anti-emperyalist, devrimci-demokratik ve laik bir program ve stratejik çizgi, zorunlu asgari koşuldur (...). Bu nesnel olgu devrim mücadelesinin ihtiyaçlarına bölgesel düzeyde bakmayı özellikle gerektirmekte, bölgede modern sınıf ilişkileri bakımından nispeten daha ileri, dolayısıyla daha gelişkin bir işçi sınıfına sahip ülkelerin (özellikle Türkiye, Mısır ve İran) devrimcilerine çok daha özel bir sorumluluk yüklemektedir."* (TKİP VI. Kongre Bildirgesi)

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2020/03 * 17 Ocak 2020 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeci Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tlf. No: 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Taşakadın Yassıören Cd. No:75/1 Taşakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

Yurtta sömürü çarkları, cihanda savaş tamtamları

Bölgesel gelişmelerden de anlaşılacağı üzere Türkiye’de 2020 yılı da savaş ve saldırganlık üzerine kurulu dış politikaya sahne olacak. Sermaye hükümeti hem kendi iktidarını güvenceleyebilmek hem de Türk devletinin bölgesel çıkarlarını hayata geçirmek için tüm gelişmeleri fırsata çevirmeye çalışacak.

AKP-Erdoğan iktidarının bu hızlı adımlarının, bölgeye yatırım yapmış olan emperyalistlerin ve diğer bölgesel güçlerin ayaklarına dolandığında yalpalayacağı, yerinde sayacağı, sonra geri geri gideceği de bir başka büyük olasılıktır. Yine de AKP payına tüm bunlar “yerli ve milli” üfürükçülüğü ile dolduruşa getirilen yığınları kendine yedeklemeye yarayacak. İçsel sıkıntılar yaşayan Erdoğan AKP’si ayakta kalmak için orduyu teyakkuzda tutmaya önümüzdeki yıl boyunca devam edecek.

Bu çerçevede 2019 yılında en çok yatırım yapılan sektörün savunma sanayii olması tesadüf değildir. 2001-2018 döneminde, silah ve mühimmat üretimi amaçlı projelerin toplam yatırım bedeli 2,2 milyar liradır. Silahlanmaya yapılan yatırımlar özellikle 2010 yılından sonra giderek arttı. Yatırım teşvik belgesi verilerine göre silah ve mühimmat yatırımlarında 2015’den bu yana düzenli artış yaşanıyor. Fakat 2019 yılında yatırımlar iki kat artmış bulunuyor. Ortaya çıkan bilgilere göre 2019’un 11 aylık döneminde silah ve mühimmat yatırımlarının tutarı 63 projede 1 milyar 826 milyon liraya ulaştı. Yılın tamamında ise 2 milyar liraya ulaşması bekleniyor. 2019 yılında savunma sanayiine yönelik teşvike bağlanan yatırımların tutarı, önceki 18 yılın topla-

mına yaklaşmıştır.

YATIRIMLAR SAVAŞA, PARALAR YANDAŞ ŞİRKETLERE

Dikkat çeken bir başka önemli nokta ise silah ve mühimmat yatırımlarının ağırlığını daha önce kamu savunma sanayi şirketlerinin yatırımlarının ve yine Savunma Sanayi Müsteşarlığı (SSM) ihaleleriyle özel sektöre üretilen kamu projelerinin oluşturmasıydı. Özel sektördeki yatırımlar çok sınırlıydı. 2001 yılından sonra bu durumun tersine döndüğü görülüyor. Örneğin savaş sanayii mamulleri üretiminde en çok yatırım yapılan kuruluşlardan biri olan Aselsan Konya Savunma Sanayi AŞ, yeni bir şirkettir. Şirketin %51’i Aselsan’a, %49’u 24 Konyalı silah tüccarının kurduğu Konya Savunma Sanayi AŞ.’ye aittir. Konya Aselsan, özel sektör ortaklı bir şirkettir.

Tank Palet fabrikasının Katar’a satıl-

masının çokça tartışılıyor olmasının da haklı nedenleri var. Dışarıda savaşa içeride sömürüye yatırım yapan Erdoğan AKP’si kendi yandaşı olan silahlanma şirketlerinin çıkarlarını gözetmektedir. Yıldızı parlayan Bayraktar’lar ve BMC’nin sahibi gibi... Ayrıca SADAT gibi kendi kontrgerillasını yaratmış olan düzen gerçeği çok şey anlatmaktadır.

Yoksulların bedel ödediği, zenginlerin servetlerini daha da arttırdığı savaşlara yönelik yapılan yatırımları buradan okumak gerekmektedir. Bölgesel gelişmeler karşısında atılan yayılcı adımların gerisinde yandaş şirketlerin çıkarlarını gözetme amacı da vardır. Muktedirlerin kendilerini kaybederek höyükdüğü Türk devletinin kırmızı çizgileri, kendi çıkarlarının tehlikeye girdiği sınırlardır. Savaş harcamaları bu sınırları korumak içindir. Sermaye sınıfının tümünün çıkarlarını korumaya çalışırken kendi yandaşlarını da özellikle zenginleştirmeye çalışmak-

tadırlar.

Halihazırda on binlerce işçiyi kapsayan metal TİS’lerinin yanı sıra, milyonlarca emekçinin artan toplumsal eşitsizliğe karşı çok haklı sebeplerle seslerini yükseltebilecekleri de ortadadır. Demek oluyor ki krizin artan bedelini ödemek zorunda bırakılan, 2020 yılında daha da yoksullaşacak olan emekçileri susturmak için, “Siz bir kurşunun maliyeti ne kadar biliyor musunuz?” deme avantajlarını da kullanmaya devam edecekler.

Geride bıraktığımız yılda, yaşanan bölgesel gelişmeleri işçi ve emekçilerde şovenizmi körüklemek için kullanan Erdoğan AKP’sinin, milliciliği elden bırakmazken, yoksullaşmayı önleyecek yatırımlar yapmaması gayet anlaşılabilir. Tercih edilen, servet ve sefalet arasındaki eşitsizliği gidermek değil, aksine sürdürülebilir istikrarlı bir eşitsizliktir. Ortaya çıkan eşitsizliklerden mağdur olanların gündemi ise çeşitli savaş senaryoları ile yine değiştirilecektir.

AKP dönemi kentlerin betona gömülerek yandaş inşaat tekellerinin kasalarını doldurduğu, yandaş silah tüccarlarının zenginleştiği, yoksulların ise savaşlarla zehirlendiği ve bedelini ödediği yıllardan oluşmaktadır. Adına “milli” dedikleri sınırlar içinde ezilen, sürekli yoksullaşan işçi ve emekçilere reva görülen ise yaratılan şovenizm ile kendilerinden geçmeleri, yaşadıkları sömürüyü unutmalarıdır. Bu düzendeki adaletsizlikleri hatırlatan emekçilere yaptırılmak istenen “mermi hesabı” da bu gerçeklerin görülmemesi, sınıfsal bir hesaplaşmanın yapılmaması içindir.

AKP iktidarı dev bütçe açığıyla 2019’u geride bıraktı

Yerel seçimlerin geride kalmasının ardından Merkez Bankası’nın ihtiyat akçesine el koyarak Hazine’ye 40 milyar lirayı aşkın para aktaran AKP iktidarı, buna rağmen bütün bir yılı 123,7 milyar liralık bütçe açığıyla geride bıraktı. Bütçe Aralık ayında ise 30 milyar liralık rekor seviyede açık verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, 2018 yılında 72,8 milyar lira açık veren bütçe,

bu yıl bunun yüzde 170’i büyüklüğünde açık verdi. MB’nin ihtiyat akçesi yağmalanmasaydı, bütçe açığı 160 milyar lirayı geçecek ve geçen yılki açığın yüzde 225’ine çıkmış olacaktı.

2019 yılında faiz ödemelerine ise 100 milyar liralık para harlandı. Zira 2018 yılında 1,1 milyar liralık faiz dışı fazla verilirken, geçtiğimiz yıl 23,8 milyar liralık faiz dışı açık verildi.

2019 yılında bütçe gelirleri yüzde

15,5’lik artışla 875,8 milyar liraya yükseldi. Gelirlerin 673,3 milyar lirasını vergi gelirleri oluşturdu. Vergi gelirleri ise önceki yıla kıyasla yüzde 8,3 arttı.

2019 yılı bütçe giderleri, önceki yıla kıyasla yüzde 20,3 artışla 999,5 milyar lira olurken, bunun faiz haricindeki bölümü 899,5 milyar lira oldu ve 2018 yılına kıyasla faiz dışı giderlerdeki artış yüzde 18,9’a çıktı.

Saraydaki hesap Ortadoğu'ya uymuyor

Geçtiğimiz günlerde Türkiye ile Rusya arasında Türk Akımı boru hattı projesinin açılışı yapıldı. Erdoğan tarafından "iş birliğimizin son nişanesi" olarak adlandırılan bu açılışa her iki taraftan dikkat çekici mesajlar verildi. Erdoğan sıklıkla "değerli dostum Putin" söylemini kullanarak yaptığı konuşmasında, Rusya ile ilişkilere ne denli önem verdiğinin altını çizdi. Rusya ile ilişkilerin tarihini, 500 sene geriye götürerek, 2. Beyazıt'a kadar vardırıan Erdoğan, "Avrasya coğrafyasının iki köklü devletinin iş birliği"nden dem vurdu. Herkese esp gürleyen Erdoğan, Putin'e övgüler düzerek, onun "güçlü iradesi"ne vurgu yaptı, Türkiye ve Rusya'nın "yol arkadaşlığını kararlılıkla sürdürmesi" temennisinde bulundu.

Erdoğan'ın Rusya ile geliştirmek istediği ilişkiler ile Rusya'nın kendi politikalarında Türkiye'ye biçtiği rol haliyle birbirinden çok farklıdır. Putin konuşmasında, "birtakım uluslararası oyuncunun" Rusya-Türkiye arasındaki iş birliğini engelleme girişimlerine rağmen, iş birliğinin devam etmesine vurgu yapmış olması, karşı taraftan bir oyuncuyu etkisizleştirmekle kalmayıp, kendi oyun sahasına dahil etmesi anlamına gelmektedir. Oyun kurucu Rusya'dır. Ekonomik ve ticari ilişkiler şu an için Türkiye ve Rusya arasında giderek önem kazanmaktadır. Rusya, NATO üyesi Türkiye ile ilişkilerine askeri boyutu da eklemek için S 400 meselesiy-le bir giriş de yapmıştı.

Erdoğan'ın pragmatik politikaları, güç dengeleri üzerinden kendine alan açma kurnazlıkları ile bugün Türkiye,

Rusya'nın etki alanına girmeye oldukça hevesli bir hale gelmiştir. Fakat ABD emperyalizmine bağımlı bir Türkiye'nin öyle kolayından kamp değiştiremeyeceği de ortadadır. Ve bu gerçek çeşitli kereler kendilerine hatırlatılmıştır.

Öte yandan ortada ne eski ABD vardır ne de Rusya. Zira emperyalist kapitalist dünya artık çok kutuplu bir dünyadır. Rusya sabırla etki alanını güçlendirmekte, kimi yerde çatışmaya girmeyi göze almakta, kim yerde ise büyük bir soğukkanlılıkla ve sabırla diplomasiyi etkin kullanma esnekliği göstermektedir. Özellikle Ortadoğu'da, Suriye'de elde ettiği güç alanı ABD'nin politikalarına ket vurmuştur. Rusya'nın krizleri lehine çevirme becerisi Erdoğan AKP'sinin yayılmacı ama gerçekçi olmayan politikaları ile birleşince, Türkiye'nin Rusya ile ilişkileri giderek derinleşti.

ABD'yi rahatsız eden projelerdeki iş birliklerinden biri olan Türk Akım projesi de bunlardan biridir. Bu anlamıyla ekonomik değerinden öte sembolik bir anlamı da bulunmaktadır. Zira ABD, Pentagon 2020 Savunma Bütçesi'nde enerji güvenliğine ilişkin Türkiye'nin Türk Akım projesine olan tepkisini yaptırım ile göstermeyi gündemine almıştır. Aynı tepki S400 üzerinden de gösterilmişti. Bunun ardından içeride görüntüyü kurtarmak için esp gürlenilse de ABD ile ilişkileri düzeltmek adına oldukça fazla mesai harlandı.

Türkiye özellikle iç politikada ihtiyaç duyduğu savaş gösterisini, Kürt halkının Suriye'deki kazanımlarını hedefleyerek

giriştiği saldırıları Rusya ve de ABD'nin icazetiyle yapabildi. Ancak bunları yaparken Rusya'nın Suriye için planladığı çizgiye daha çok çekildi. Rusya ise Soçi'de kurulan masalarla Suriye'de çözümde oyun kurucu olduğunu gösterdi. Sonuçta Emevi camisini Erdoğan değil, Putin ziyaret etti. Böylelikle Suriye üzerine politika yapan, plan kuran tüm devletlere bir gösteri yapmış oldu.

Aynı şekilde şimdi de Libya üzerinden Putin, tarafları Moskova'da bir masada buluşturan bir güç olarak, Ortadoğu'da önemli bir oyun kurucu olduğunu göstermektedir. Ve o bunları yaparken, Erdoğan Türkiye'si Rusya'nın etki alanına daha çok girmektedir. Moskova buluşmasına Putin'in Erdoğan üzerindeki etkisi açısından bakıldığında bu daha açıktır. Erdoğan, Libya üzerinden onca hamaset yaptıktan, meşru hükümetin destekçisi kimliğiyle "darbecilerle arabulucu olunmaz" dedikten sonra, Rusya'nın telkiniyle "darbecilerle" aynı masada buluştu.

Erdoğan iktidarı emperyalistlerden icazet almak şartıyla yayılmacı heveslerini, çıkar ilişkilerini yaşama geçirebilmektedir. Bu yol için bol "U" dönüşlü bir rota izlenmektedir. Rusya ile ilişki geliştirerek kendine alan açmak isterken, Rusya'nın yöreğine daha çok girmektedir. Ancak burada da batılı emperyalistlerle olan bağımlı ilişkileri karşısına çıkmaktadır. Erdoğan Türkiye'sinin açmazı da budur. Bölgedeki her yeni gelişme de göstermektedir ki saraydaki hesap Ortadoğu'ya uymamaktadır.

Deniz Baykal'ın dinci-gericiliğe sadakati

AKP-saray rejiminin başı Tayyip Erdoğan, partisinin grup toplantısında yaptığı konuşmada, Deniz Baykal'a teşekkür etti. "...CHP eski genel başkanı Sayın Deniz Baykal'a Libya konusundaki devlet adamı tavrı için teşekkür ediyorum" diyen T. Erdoğan, kritik durumlarda desteğini eksik etmeyen D. Baykal'ın daimi dalkavukluğunu unutmadığını gösterdi.

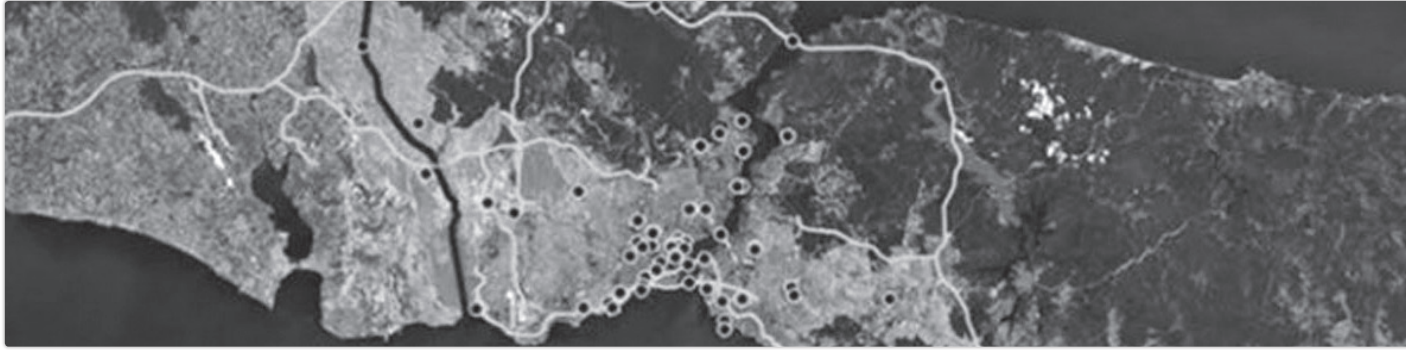
Milletvekili seçilmesine rağmen siyasetin dışında olan D. Baykal, zaten kısıtlı enerjisini yine dinci-gericiliğe hizmet için cömertçe harcıyor. AKP-MHP koalisyonun Libya'da izlediği yayılmacı-saldırgan politikalarını takdir eden D. Baykal, bileğinin gücüy-le T. Erdoğan'ın takdirini kazandı.

Vurgulamak gerekiyor ki, "sosyal demokrat lider" etiketli D. Baykal, kritik durumlarda hep T. Erdoğan'ı desteklemiştir. 1994'te İstanbul Büyükşehir belediye başkanlığına aday çıkarak Zülfü Livaneli'nin oylarını bölen D. Baykal, T. Erdoğan'ın seçilmesine zemin hazırlamıştı. AKP hükümeti kurulduğunda siyasi yasaklı olan T. Erdoğan, D. Baykal'ın da katkılarıyla başbakan koltuğuna oturdu. 7 Haziran 2015'te ilk büyük seçim hezimetini yaşayan T. Erdoğan'ın ayağına gidip teskin eden yine D. Baykal'dı...

Başkanlık tartışmaları gündeme geldiğinde D. Baykal yine AKP şefinin safında yer aldı. Ne zaman sıkışsa D. Baykal'ı yanında bulan T. Erdoğan'ın, bu sosyal demokrat kılıklı dinci gericiğe uşağına teşekkür etmesi şaşırtıcı değil elbet. Ne de olsa D. Baykal, 1994'ten beri her kritik anda AKP şefini destekleyerek dinci-gericiliğe sadakatini defalarca ispatlamıştır.

İşin ilginç tarafı, dinci-gericiliğe sadakati herkesin malumu olan bir kişinin siyasal yaşamın dışına düştükten sonra bile CHP milletvekili olabilmesidir. CHP'nin bu utanç verici tutumu, burjuva siyasetinin sefaletini de gözler önüne seriyor. Her fırsatta CHP'ye saldırı, önde gelen isimlerine etmedik hakaret bırakmayan T. Erdoğan'ı desteklemesine rağmen, CHP halen D. Baykal'a kucak açıyor. Bu tutum, düzen siyasetinde burjuva anlamda bile ilke diye bir şeyin kalmadığını, kepezeliğin ise diz boyu olduğunu ispatlıyor.

“İstanbul’un en önemli gündemi Kanal İstanbul değil, depremdir!”

İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) İstanbul Şubesi, şube başkanı Nusret Suna imzasıyla, 11 Ocak’ta İstanbul’da gerçekleşen 4.7 şiddetindeki depremden yola çıkarak “İstanbul’un en önemli gündemi Kanal İstanbul değil, depremdir!” başlığıyla yazılı bir açıklama yaptı.

Son depremden hareketle “İstanbul depreme hazır mı” sorusunu geçen yıl olduğu gibi yine soran İMO, açıklamasında bu soruya “Hayır. İstanbul depreme hazır değil. Peki, 1999 depremlerinden geçen 20 yıl boyunca hazır hale gelebilir miydi? Evet. İstenseydi, İstanbul depreme hazır hale gelebilirdi” ifadeleriyle yanıt verildi.

1999 depremlerinin yapı stokunun güvenli olmaktan uzak olduğunu ortaya çıkardığı belirtilen açıklamada şu ifadelerle yer verildi:

“Güvenli yapı üretimini sağlamak amacıyla başlatılan kentsel dönüşüm projeleri, rant değeri yüksek bölgelerden başlatıldı. Amaç zaten güvenli yapı üretimi değil belli gruplara rant sağlamaktır; amaç hasıl oldu.

Deprem toplanma alanlarının, en az güvenli yapı sorunu kadar can alıcı olduğu, 1999 depreminden sonra belirlenen alanların kayda değer kısmının imara açıldı, hatta bazılarında AVM yapıldı. Deprem Toplanma Alanları ile Acil

Toplanma Alanları arasındaki farkın bile bilinmediği yetkililerin açıklamalarından anlaşıldı.”

Deprem keskin yıkıcı bir şekilde kendini vurgulanan açıklamada, gündemde öne çıkarılan Kanal İstanbul projesine ilişkin olarak “Deprem ulusal bir sorun olarak kabul edilmeli, Kanal İstanbul gibi akıl dışı bir projeden hızla vazgeçilmesi ve bütün olanaklar seferber edilerek İstanbul’u depreme karşı hazırlıkla hale getirmelidir” ifadelerine yer verildi.

Açıklama bu konuda İMO’nun hükümeti ve yerel yönetimi uyarıya devam edeceği vurgusuyla bitirildi.

Hasta tutuklu Nebi İlhan yaşamını yitirdi

Siyasi gerekçelerle yargılandığı davadan aldığı ceza nedeniyle yaklaşık 2 yıldır tutuklu bulunan 74 yaşındaki Nebi İlhan, 10 Ocak sabahı hastanede yaşamını yitirdi.

Siirt E Tipi Cezaevi’nde tutulan İlhan, bir ay önce Siirt Devlet Hastanesi’ne kaldırıldı. Tutuklanmadan önce de 2 kez bypass ameliyatı olan İlhan’ın şeker ve tansiyon hastası olduğu, iç organlarında oluşan tümörden kaynaklı da iki gün önce ameliyat olduğu bildirildi.

İlhan’ın cenazesi, akşam saatlerinde Siirt merkezdeki Zevye Mezarlığı’nda defnedildi.

Hasta tutsak Nurcan Bakır feda eylemi yaptı

Tecrite karşı açlık grevi eyleminden sonra Gebze Kadın Kapalı Hapishanesi’nden, Balıkesir Burhaniye Hapishanesi’ne sürgün edilen 28 yıldır tutuklu olan Nurcan Bakır, baskı ve işkenceye karşı feda eylemi yaptı.

47 yaşındaki Bakır’ın tahliyesine 2 yıl kalmıştı ve hasta tutsak olduğu için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne (AİHM) başvurusu bulunuyordu.

Ailesiyle 14 Ocak’taki haftalık telefon görüşmesinde Bakır “zulme karşı sessiz kalmayacağını ve her gün rüyasında katledilen çocukları gördüğünü” söyledi.

Samsun’da polis cinayeti

Samsun’un Atakum ilçesinde polis cinayeti yaşandı.

23 Aralık’ta polis uygulaması yapıldığı sırada, 17 yaşındaki Yaşar Alperen Savaş ehliyeti olmadığı için aracıyla uygulamadan kaçtı.

Polisin takip ettiği Savaş’ı yakalayan komiser yardımcısı, başından vurularak ağır yaralandı.

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılan Savaş, burada yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamadı ve 13 Ocak gecesi yaşamını yitirdi.

Olaydan sonra gözaltına alınan komiser yardımcısı sevk edildiği nöbetçi mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ardından da açığa alındı. Komiser yardımcısı silahının ‘kazara’ ateş aldığını iddia etti.

Kanal İstanbul’a karşı insan zinciri

Ya Kanal Ya İstanbul İnişiyatifi’nin çağrısı ile 12 Ocak’ta Kanal İstanbul’un geçiş güzergahı olan Avcılar ve Küçükçekmece arasında insan zinciri oluşturuldu. Yoğun bir katılımın olduğu eylemde aynı anda Avcılar ve Küçükçekmece’de basın açıklamaları gerçekleştirildi.

Küçükçekmece’de insan zincirinin oluşturulmasının ardından kitle “Geçit yok” yazısı ile yürüyüşle Küçükçekmece Taş Köprüsü’ne geçerek basın açıklaması yaptı. “Katil Kanal İstanbul’u durduralım, Küçükçekmece’yi Avcılar’ı kurtaralım!” yazılı pankart açıldı.

Basın açıklamasında Kanal İstanbul

Projesi’nin yaratacağı yıkımdan bahsedildi. Deprem riski ve doğa talanının anlatıldığı açıklamada proje sırasında hafriyat kamyonlarının da yaratacağı problemler, İstanbul Havalimanı projesinde hafriyat kamyonları ile 253 kişinin hayatını kaybetmesinden örnek verilerek anlatıldı. Açıklamada ayrıca şunlar söylendi:

“Proje ile birlikte Küçükçekmece Lagün havzasında olan Bathenoa Antik Kenti, İstanbul’daki ilk yerleşkelerden biri olan Yarımburgaz Mağaraları ve henüz gün yüzüne çıkarılmayan yüzlerce uygarlık izi, kültürel varlıklar proje tarafından yutulacak. Kentin belleği ile birlikte bü-

yüdüğümüz sokaklar, evler, parklar yok olacak. Dün bizim yaşadığımız Küçükçekmece, Avcılar yarın parayı bastırmanın keyif yaptığı Katar İstanbul’a dönüşecek. Vazgeçmeyeceğiz; Bu projeyi durduracağız. İstanbullular birleşecek ve bunu başaracağız. Yaşama, doğaya, çocuklarına sahip çıkan bütün İstanbullulara sesleniyoruz. Katıl durduralım İstanbul’u birlikte kurtaralım!”

Eylem boyunca “Kanala değil, depreme bütçe!”, “Kanal İstanbul’a geçit yok!”, “Sermaye değil, bu topraklar bizim!” sloganları atıldı.

Kangrene dönüşen işsizlik sorunu

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2019 Ekim ayı işsizlik rakamlarını açıkladı. TÜİK tarafından açıklanan son verilere göre işsizlik oranı ekimde %13,4 seviyesinde gerçekleşti. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişiler arasında işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 608 bin kişi arttı. İşsizler ordusu ekim ayı itibarıyla 4 milyon 396 bin kişiye çıktı. Genç işsizlik %25 seviyelerine yükselirken, geniş tabanlı işsiz oranı %19-20 oldu. Gelinen yerde işsizlik oranının iki haneli rakamda sabit kalma eğiliminde olması, kapitalizmin yapısal sorunu olan işsizliğin Türkiye’de tümünden kangrene dönüştüğünün göstergesidir.

Şubat 2019 tarihinde ekranların karşısına çıkan Maliye Bakanı Berat Albayrak, işsizlikte toparlanma tarihi olarak eylül-ekim aylarını işaret etmiş, “2019 yılında 2,5 milyon yeni istihdamı hayata geçireceğiz” demişti. Yılsonuna doğru işsizlik oranının tek haneye ineceğini vurgulamıştı. Fakat TÜİK’in açıkladığı rakamlar 1 yılda istihdam sayısının 527 bin düştüğünü gösteriyor. Damat Albayrak’ın sarf ettiği sözlerin su katılmamış yalandan ibaret olduğunu, iktidarın manipülasyon aparatına dönüşen TÜİK

rakamları bile çarpıcı bir şekilde gözler önüne seriyor.

İşsizlik oranının yüksek çıkmasına AKP şefi Tayip Erdoğan’ın getirdiği açıklama ise evlere şenlik. AKP şefi oranın yüksekliğini, önceki yıllara göre işgücüne katılımın daha da artmasını bağlıyor: *“İşsizlik oranımız yüzde 14 gibi yüksek bir seviyededir. Eskiden ülkemizde çalışma çağına gelen nüfusun bir kısmı iş aramıyordu veya aile şirketlerinde çalıştığı için istihdam istatistiklerine girmiyordu. Şimdi eğitim düzeyinin de yükselmiş olmasının da etkisiyle çalışma çağına gelen hemen her kadın ve erkek vatandaşımız iş arıyor. (İşsizlikte artışın) Sebebi bizim istihdam oluşturmamamız değil. Mesele işgücüne katılım oranının eskisine göre fevkalade yükselmiş olmasıdır.”*

Ortaya çıkan veriler de gösteriyor ki işgücüne katılım oranı geçen yıllara göre daha düşük seviyelerdedir. İşsizlik sorunu artık gizlenemez duruma geldiğinde sorunun kaynağını kendi dışında gören AKP şeflerinin, sorunu “eğitim düzeyinin yüksek olmasına” bağlaması, durumun vahametini gösteriyor.

Sorunu erteleme politikası güden AKP şefleri, işçi ve emekçilerin umutları-

nı hep başka bahara bıraktılar. Yalan ve demagogilerle yolunu bulan iktidar mensuplarının, gelinen yerde başvuracakları bir yalan da kalmadı. AKP şeflerinin işsizlik sorunuyla ilgili manipülasyonlarının bile istatistiklerle boşa çıkması sistemin iflasına ayna tutuyor.

Kapitalizmin yapısal sorunlardan biri olan ve ekonomik krizin daha da derinleştirdiği işsizliği ağır şekilde yaşayan işçi ve emekçiler, içinde buldukları çıkmazlardan kurtulmak için intiharlara başvuruyorlar. Son dönemde Türkiye’de sık sık yaşanan intiharlar toplumun depresyon halinin yansımasıdır. Bu işler acısı durumun herkes tarafından kanıksanması da ayrı bir sorun alanıdır.

İşçi ve emekçiler bir an önce silkinip mücadeleyi seçmedikleri sürece, onları daha ağır koşullar bekliyor. AKP şeflerinin işsizlik konusunda kör göze parmak sokarcasına yalanları orta yerdeyken, bu yalanları meydanlarda, fabrikalarda, kıscası mücadele sahnesi olan her yerde yalancılara suratına çarpmak gerekiyor. Krizin ağır sonuçlarını işçi ve emekçilere ödetmeyen çalışan kapitalistlere ve onların yalancı iktidarına verilecek en iyi cevap mücadeledir.

İşsizlik oranı Ekim’de de arttı

Türkiye kapitalizminin krizi ile tırmanan işsizlik yüksek seviyelerdeki seyrini koruyor. AKP şeflerinin işsizlikteki yükselişe dair manipülasyonları, bizzat TÜİK’in rakamlarıyla da ortaya seriliyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Ekim ayı dar tabanlı iş gücü istatistiklerine göre işsiz sayısı 608 bin kişi artarak 4 milyon 396 bine çıkarken, işsizlik oranı da 1,8 puan artış göstererek yüzde 13,4’e yükseldi. Tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 2,1 artarak yüzde 15,7’ye çıktı.

İstihdamın bir yılda 527 bin kişi azaldığı dönemde, istihdam oranı da 1,6 puan düşüşle yüzde 45,9’a geriledi. Sektörlere göre istihdamdaki değişimler şöyle gerçekleşti:

“Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 270 bin, sanayi sektöründe 30 bin, inşaat sektöründe ise 305 bin kişi azalırken, hizmet sektöründe çalışanlarda 78 bin kişilik artış gerçekleşti. İstihdam edilenlerin %17,9’u tarım, %20,0’si sanayi, %5,8’i inşaat, %56,3’ü ise hizmet sektöründe yer aldı.”

Ekim ayında iş gücüne katılanların sayısı 82 bin kişi artsa da, 15 yaş üstü nüfustaki artışa kıyasla daha az arttığı için iş gücüne katılım oranı 0,7 puan düşüşle yüzde 53’e geriledi. Bu ise AKP şeflerinin “iş gücüne katılım arttığı için işsizlik artıyor” söyleminin bir doğruluğu olmadığını gözler önüne serdi.

Kayıt dışı çalışanların oranı da bu dönemde artış eğilimini sürdürdü. Kayıt dışı çalışanların oranı önceki yıla kıyasla 1,2 puan artarak yüzde 34,9’a çıktı. Tarım haricindeki sektörlerdeki kayıt dışı çalışanların oranı da 1,1 puan artışla yüzde 23,5’e yükseldi.

Mevsim etkisinden arındırılmış verilerde bir önceki aya kıyasla işsizlik oranı 0,3 puan düşüş gösterirken, istihdamda ise 0,1 puanlık artış oldu.

15-24 yaş aralığındaki genç nüfusta işsizlik oranındaki yükseliş Ekim ayında da devam etti. Genç işsizliği bir önceki yıla kıyasla 3 puan artarak yüzde 25,3 oldu. Genç nüfusta istihdam ve iş gücüne katılım oranları da geriledi. İstihdam oranı 1,9 puan azalarak yüzde 32,8’e, iş gücüne katılım oranı 0,8 puan azalarak yüzde 43,8’e geriledi. Ne eğitim, ne istihdamda yer alan gençlerin oranında ise 1,3 puan artışla yüzde 26 seviyesine yükseldi.

Ankara’da gözaltına alınan İSİG Meclisi üyeleri açıklamalarını polis aracında yaptı

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) üyeleri 12 Ocak’ta Ankara Madencilik Anıtı önünde 2019 iş cinayetleri raporunu kamuoyuna açıklamak isterken gözaltına alındı.

İSİG Meclisi gözaltına alınanların serbest bırakılmasını isteyerek şunları ifade etti: *“Ankara’da polis saldırarak arkadaşlarımızı gözaltına aldı, afişlerimizi yırtarak çöpe attı. Gözaltı aracından açıkla-*

mayı yaptık.”

2019’DA 1736 İŞÇİ İŞ CİNAYETLERİNDE YAŞAMINI YİTİRDİ

Ankara’da gözaltı aracında yapılan açıklamayı önceki de İSİG Meclis İstanbul’da yapmıştı. İSİG Meclisi’nin verilerine göre 2019’da iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin sayısı 1736. 2019’da

iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin 115’i kadın, 29’u 15 yaşın altında olan 67 çocuk. 2019’da çoğunluğu Suriyeli ve Afganistanlı olmak üzere 112 göçmen işçi yaşamını yitirdi.

Ayrıca 2019’da işçilerin 442’si tarım, 336’sı inşaat, 234’ü taşımacılık, 105’i belediye/genel işler, 104’ü ticaret/büro, 70’i metal, 63’ü madencilik ve 50’si enerji işkolunda yaşamını yitirdi.

Lastik fabrikalarında TİS süreçleri...

“Söz-yetki-karar” lastik işçilerine!

Kocaeli, Sakarya, Çankırı, Kırşehir, Ak-saray vb. kentlerdeki lastik fabrikalarında çalışan işçileriz. Önümüzde, Lastik-İş ve Petrol-İş sendikalarına üye on bini aşkın lastik işçisinin TİS dönemi uzanıyor. Kimi yerlerde aylardır sürüncemede bırakılmış sözleşme süreçleri yaşanıyor, kimi yerlerde ise ilk görüşmeler yeni gerçekleşti.

Lastik-İş’e üye Goodyear, Pirelli-Premeton, Brisa, Özka ve Petrol-İş’e üye Petlas ve Sumitomo lastik fabrikalarında grup veya tekil sözleşmeler olarak ilerleyen görüşmelerin her birinin ayrı ayrı öne çıkan sorun alanları var. Ama kriz, ekonomik zorluklar, sendikaların mücadeleden uzak tablosu üzerinden baktığımızda benzer sorun alanları ile boğuşuyoruz.

SUMİTOMO’DA SÖZLEŞME AYLARDIR SÜRÜNCEMEDE

Sumitomo’nun TİS görüşmeleri 29 Temmuz’dan beri sürüyor. 11 oturumda anlaşma sağlanamadı. 23 Ocak’ta grev kararı asıldı. Belirsizlik, greve çıkılacaksa da hazırlıksızlık Sumitomo işçilerini huzursuz etmeye devam ediyor.

Sumitomo işçilerinin uzun yıllara yayılan mücadele süreci var. Lastik-İş ile başlayan sendikalaşma süreçleri Petrol-İş ile tamamlandı. Sendikalaşma tamamlanana kadarki her süreç işçilere epey zaman kaybetti. Sumitomo işçileri, lastik işçilerinin ücret ortalamasına göre daha düşük ücretlerle çalışıyorlar. Ve yıllardır sürdürdükleri kararlılığın artık ücret iyileştirmesi ve hak kazanımı ile tamamlanan bir TİS olarak sonuç vermesini bekliyorlar.

LASTİK-İŞ GRUP TİS’LERİ VE GOODYEAR’IN AYRILMASI

Yıllardır Goodyear, Pirelli ve Brisa’ın sözleşmeleri ortak ilerliyordu. Lastik sektöründe Grup TİS süreçlerinde binlerce

işçi, fabrikalarının fiziksel yakınlığının dışında da bir ortaklık yakalıyordu. TİS’ler işçilerin lehine olsun olmasın, birlikte düşünebilmenin zemini ortaya çıkabiliyordu.

Yeni TİS dönemi başlamak üzereyken Goodyear gruptan ayrıldı. Goodyear’ın ikinci; Brisa, Pirelli-Premeton’un grup sözleşmesinin de ilk görüşmeleri geride kaldı. İki ayrı görüşme sürecinden de lastik patronlarının kriz döneminin etkilerinin arkasına sığınan söylemleri ile düşük zam ve esnek çalışma koşullarının dayatılması yansıdı.

ÖZKA İŞÇİLERİ BİLGİLENDİRİLME YAPILMASINI İSTİYOR

Lastik-İş’te en son örgütlenen işyeri olan Özka, lastik işçilerinin ortalama ücretlerine göre düşük ücretlerin olduğu bir işyeri. Sözleşme süreci birkaç aydır yapılan görüşmeler ile ilerliyor. Haklarının genişlemesini, ücretlerin yükseltilmesini isteyen işçiler, süreç ile ilgili bilgilendirme yapılmamasından şikayetçiler.

Sürece dair bilgi sahibi olamamak, sürece müdahil olacak kanallardan yoksun olmak Özka işçilerinin süreci takip etmesini zorlaştırıyor.

PETLAS’TA TİS GÖRÜŞMELERİ BAŞLAYACAK

Petlas işçileri için TİS süreci, 27 Ocak günü Petrol-İş ile KİPLAS arasında yapılacak görüşme ile başlayacak. Petlas işçileri için de İstanbul’da yapılacak ilk görüşme sonrasında Petlas yönetiminin tutumu daha net belli olacak.

KRİZ BAHANESİNE KANMAYALIM, KADERİMİZİ SENDİKA YÖNETİCİLERİNE BIRAKMAYALIM, TABAN ÖRGÜTLÜLÜKLERİMİZİ OLUŞTURALIM, TİS SÜREÇLERİNE MÜDAHİL OLALIM!

Sözleşme görüşmelerinin başladığı fabrikaların yönetimleri krizden, yaşadıkları zorluklardan, piyasadaki sıkışmadan bahsediyorlar. Ücret ve diğer ödenekler için istenen zam, taleplerin çok çok altına çekilmeye çalışılıyor. Patronlar, TİS döneminde de krizi fırsata çevirme yaklaşımından şaşmıyorlar. Onlar kârlarından “zarar” etmek istemezken, bizim alım gücümüz azalıyor. Patronların bizleri kriz bahanesiyle, işten atmalarla korkutmalarına boyun eğmeyelim!

Her iki sendikanın yönetimleri de açık ki patronların hamlelerine, olası grev yaşama hazırlıklı değiller. Ve biz işçilerin doğrudan sürecin içerisinde yer aldığı işleyişlerden yoksun olduğumuzdan, tabanda yan yana gelmemizi sağlayan örgütlülüklerimiz olmadığından, kendi hazırlığımızı da bugüne kadar yapmış değiliz. Sendika yöneticileri tarafından “Haklarımızdan taviz vermeyeceğiz” çıkışları yapılsa da masada imzalar atılırken dönüp bize kararımızı soran yok. Kaderimizin sendika yöneticilerinin iki dudağının, bir kalem hareketinin ucunda olmasına izin vermeyelim!

Kriz döneminde eriyen ücretlerimizi göz önüne alan, çalışma koşullarını iyileştirmeye çalışan, işçi sağlığı açısından önlemleri zorunlu kılan taleplerimizle sözleşme sürecine müdahil olalım. Fabrikalarımızdan başlayarak birliğimizi oluşturalım. Yan yana gelelim, süreçleri değerlendirelim, taleplerimizi bir kez daha güçlü bir şekilde ortaya koyalım. İşçiler olarak TİS masalarında irademizi hissettirelim, bunun için örgütlü gücümüzü gösterelim.

Bugüne kadar yapılan tüm görüşmelerin sonuçları, yeni başlayanlar için de her görüşme sonrası konuşulanlar fabrikalarda her vardiyadaki tüm işçilere anlatılsın. Biz işçilerin yaklaşımları ve kararları doğrultusunda masaya oturulmalıdır. Son söz işçilerin olmalı. İşçiler tamam demeden sözleşme masasından imza atılarak kalkılmamalı.

Ne lastik patronları ne sendika bürokratları! Yaşasın işçilerin birliği!

LASTİK İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

TPI’de işten çıkartmalar devam ediyor

TPI’de işten çıkartma dalgası devam ediyor. TPI sermayesi T1 ve T2’de 3’er işçi olmak üzere toplam 6 işçiyi “düzeni bozmak” bahanesi ile işten çıkarttı. Aralık ayında yapılan eylem sonrası

patron işçilere ceza kesmeye ve bastırmaya yönelik işten atma saldırısını sürdürüyor.

Atılan işçiler arasında temsilci ve delegelerin olduğu öğrenildi. Ayrıca ey-

lemlerden kaynaklı Petrol-İş İzmir şube başkanı Orhan Zengin’e TPI sermayedarının şikayetiyle “üretim izinsiz girme” gerekçesiyle kamu davası açıldığı belirtiliyor.

İzmir İşçi Kurultayı...

Birleşik sınıf hareketi için mücadele!

Bugün işçi sınıfı ve emekçiler olarak oldukça zor bir dönemden geçiyoruz. Haklarımız bir bir gasp ediliyor. Çalışma ve yaşam koşullarımız her geçen gün biraz daha ağırlaşıyor. Fakat işçi sınıfı olarak bu duruma karşı gereğince mücadele edemiyoruz. Bilinç ve örgütlülük düzeyimizi geliştirip, bir sınıf olarak bu saldırıların karşısına gerektiği gibi çıkamıyoruz.

Bugün buraya mücadelemizin önündeki engelleri ve bunları aşmak için neler yapılması gerektiğini tartışmak için toplandık.

Ben sunumumda, kurultay hazırlık komitesi olarak yaptığımız tartışmaların ışığında, bizi mücadeleden ve örgütlenmeden alıkoyan bazı başlıkları ele almaya çalışacağım. Kısa bir sunum içerisinde bu başlıkları ve yapılması gerekenleri ayrıntılı ve somut olarak ele almak ne yazık ki çok mümkün değil. Ancak özellikle serbest kürsü bölümünde bu gündemlerin çok daha somut biçimleriyle sizler tarafından ele alınacağını ve gene sizlerin katkılarıyla bazı çözüm noktalarının olgunlaştırılarak ortaya konulacağını umuyoruz.

En genel hatlarıyla ele alırsak, mücadelemizin önündeki en önemli engellerden biri olarak başta burjuva ideolojisi olmak üzere egemen düşüncelerin biz işçiler üzerindeki etki ve tahakkümünü en başa yazabiliriz.

Ne yazık ki geniş işçi kitleleri birçok durumda burjuva sınıfın kendi çıkar ve istemlerinin ürünü olan ya da onlar tarafından sahiplenilen düşünce ve ideolojileri kabullenmekte, onun ardına saklanan sömürü ve baskı ilişkilerini göremeyerek, bunları kendi düşünceleri olarak içselleştirmektedir.

İşçi sınıfının mücadelesinin bugün en önemli sorunlarından biri, burjuva sınıf iktidarının sayısız aracı kullanarak emekçiler üzerinde kurduğu ideolojik egemenliktir. Bu egemenlik sınıfı bölüp parçalamakta, kendi çıkar ve istemlerinden uzaklaştırmakta, kendine ve sınıf kardeşlerine olan güvenini azaltmaktadır. Bilincimiz bulanmakta, sınıf kimliğimiz zedelenmektedir.

Siyasal algılarımızın, manevi değer ve yargılarımızın, dinsel inanç ve düşüncelerimizin ya da etnik kökenlerle ilgili önceliklerimizin sınıfsal çıkarlarımızın önüne geçmesi çok sık yaşanan bir du-

Sermaye sınıfının yaydığı ya da desteklediği her türlü gerici propagandaya karşı kapsamlı ve sistemli bir mücadele yürütmek biz öncü işlerin, emekten ve işçi sınıfından yana yapı ve oluşumların temel görevlerinden bir tanesidir.

rumdur. Bu öncelikler üzerinden meselelere yaklaşmamız, bir araya gelmemizin, ortak davranmamızın önüne barikatlar örmektedir.

Aynı şekilde milliyetçilik, şovenizm, din sömürücülüğü, cinsel ve etnik ayrımcılık vb. gibi, biz işçiler arasında çok yaygın olan düşüncelerin, kendi sınıf çıkarlarımız temelinde birleşmemizi engellemek, bizi sömürenlerin gerçek yüzünü gölgelemek gibi işlevleri olduğunu çoğumuz biliriz. Ama düşünürken, davranırken, hatta mücadele ederken bunlardan kendimizi kurtarmayı başaramayız.

Gene kendimize güvensizlik, güçsüzlük ve çaresizlik duygusu, bireycileşme, sınıf atlama kaygıları, rekabet, kurtuluşu düzen partilerinde, uyuşturucuda ya da sınıf çıkarlarımızla ilgili olmayan şu veya bu ideolojide aramamızın gerisinde de, bu düzenin hakim sınıfı olan burjuvazinin üzerimizdeki düşünsel egemenliği yatmaktadır.

Sermaye sınıfının bu ideolojik egemenliği, fikirlerinin doğruluğundan ya da manevi değerlerinin üstün olmasından kaynaklanmıyor kuşkusuz. Onun bu egemenliği, bizzat iktidarı elinde tutmasından, iktisadi ve siyasi bir güç olmasından

ve bu güce dayanarak yaygın, sürekli ve kapsamlı propaganda yapabilme imkânlarına sahip olmasından gelmektedir. Bu sayede basını, medyası, okulları, camileri, kışlaları, partileri, başta devlet olmak üzere emrindeki onlarca kurumu aracılığıyla kendi gerici fikirlerini tüm topluma, dolayısıyla işçi sınıfına empoze etmeyi başarmaktadır.

Ayrıca bu düzende sadece yukarıda saydığımız ideolojik aygıtlar değil, baskı ve zor araçları da burjuvazinin hizmetindedir. Mahkemeleriyle, kolluk kuvvetleriyle uyguladığı şiddet olmaksızın, burjuvazinin çürümüş fikirlerini bu kadar kolay benimsetebilmesi düşünülemez. Bugün baskı ve zorbalıkla yaratılan korku ikliminin ürünü boyun eğme duygusunun, en meşru taleplerimiz etrafında bir araya gelmeye çalışırken bile işimizi ne kadar zorlaştırdığı açıktır.

Kısaca özetlemeye çalıştığımız bu olguların farkında olmak kuşkusuz önemlidir. Fakat farkında olmaktan daha önemlisi bunlara karşı mücadele etmektir.

Sermaye sınıfının yaydığı ya da desteklediği her türlü gerici propagandaya karşı kapsamlı ve sistemli bir mücadele

yürütmek biz öncü işlerin, emekten ve işçi sınıfından yana yapı ve oluşumların temel görevlerinden bir tanesidir. Başta fabrikalarımız olmak üzere toplumsal yaşamın her alanında burjuva düşünce ve fikirlere karşı mücadele etmek, işçi sınıfı ile sermaye sınıfının çıkarları birbirine tamamen zıt iki farklı sınıf olduğunu döne döne anlatmak, sınıfa karşı sınıf bakışıyla her türlü burjuva gerici düşüncenin karşısına kendi alternatifimizle çıkmak büyük bir önem taşımaktadır.

Ancak, burjuva ideolojisinin, her türden gerici düşüncelerin kendi başına karşı propagandayla etkisiz hale getirilebileceğini düşünmek hata olacaktır. Zira devlet iktidarı elinde kaldığı sürece, sermaye sınıfı bu konuda her zaman daha avantajlı ve güçlü olacaktır. Kuşkusuz iletişim teknolojisinin bugün geldiği aşama, karşı propaganda açısından bizlere önemli imkânlar sunmaktadır. Bunlardan gereğince faydalanmak elbette bir ihtiyaçtır. Örneğin son yılların en önemli mücadele deneyimlerinden biri olan Metal Fırtına, sosyal medya kullanımının nasıl bir avantaja çevrilebildiğini göstermiştir.

Sermaye işçi sınıfına düşünecek, okuyacak, kendini eğitecek kadar bir zaman

bir yana, uyuyup dinlenecek, soluk alacak fırsat bile bırakmamaktadır. Bu yüzden işçi sınıfı kendisini sefalet iten koşullara karşı mücadele etmeden, burjuva ideolojik egemenliğini yırtıp atamaz ve yaşadığı maddi-manevi yozlaşma ve çürümeyi ortadan kaldıramaz.

Sermayenin ideolojik egemenliği işçi sınıfının mücadelesini zayıflatmakta ama yok edememektedir. Kapitalist sömürü sistemi sürdüğü sürece bu mümkün değildir. Özellikle bugün uygulanan saldırgan politikaları ve kriz nedeniyle daha da derinleşen ekonomik sorunlar geniş kesimlerde önemli tepkilere konu olmaktadır. Söz konusu olan çalışma ve yaşam koşulları olduğunda, burjuvazinin ideolojik egemenliği bu tepkinin bastırılmasında yetersiz kalmaktadır. İşte bugün öncelikle yapmamız gereken, bu öfke ve tepkiyi somut mücadele biçimlerine döndürmek için çaba göstermektir.

Şu veya bu biçimde mücadeleye atılan işçi, kendisiyle aynı sorunları yaşayan bir sınıfın parçası olduğunun farkına varır. Sınıf kardeşlerine güven duymaya başlar. Öte yandan, bütün kurumlarıyla devletin kendi karşısında durduğunu pratik olarak görür. Mücadele içinde dostunu-düşmanını tanır, düzenin işçiler arasında yarattığı ayrımların sahteliğinin farkına varır. Direniş ve mücadele başladığında, kimin hangi ulusa, hangi dine mensup olduğu önemsizleşir. Bireysel davranış, duygu ve düşüncelerin yerini kolektif haklar ve çıkarlar almaya başlar. Her direniş alanı, her mücadele mevzisi sınıfa kendi değerlerini tekrar öğreten bir okul işlevi görür. Bizi bölüp parçalamada sermayenin her zaman önemli bir imkân olarak kullandığı Kürt sorunu ve buna bağlı önyargıların, Tekel direnişi sırasında yan yana duran Batman ve İzmir çadırlarının kardeşçe dayanışmasıyla nasıl bir kenara atılabildiğini hatırlayalım.

Bugün işçi sınıfının mücadelesinin geri seyir izlemesinin en önemli nedeni, çoğu zaman sanıldığı gibi onun bilinç düzeyinin geriliği, şu veya bu burjuva partisinin üzerindeki etkisi değildir. Bunlar tabii ki çok önemli faktörlerdir ama aşılabilir şeyler değildir. İşçi kitleleri bugün emeğini korumak için bir araya gelebileceği güven veren mücadele zeminlerinden, örgütlenme merkezlerinden büyük ölçüde mahrumdur. Bununla bağlantılı olarak özgüveni zayıftır. Kendi gücünün farkında değildir. Bugünün en önemli görevi, bu zeminlerin inşa edilip işçilerin etrafında birleşmelerini sağlamaktır.

Bunu başarabilmemizin yolu ise, her şeyden önce biz öncü ve duyarlı işçilerin kendisini burjuva ideolojisinin en önemli yansımalarından olan umutsuzluktan, bir şey olmazlıktan, bahaneçilikten kurtarıp elini taşın altına koymasından

Düzenin üzerimizde kurduğu ideolojik hegemonya ve siyasal tahakküm, iç içe giren bir süreçtir. Düzen siyaseti cephesindeki gelişmeler, eğer emekçilerin doğrudan müdahalesine dayanmıyorsa, çoğu zaman sahte ikilemler olarak kendini ortaya koyar.

geçmektedir. Kurultayımızın hizmet etmesini umduğumuz temel amaçlardan biri de budur.

Bütünlüklü bir tablo sunmak ve farklı tartışmalara sebebiyet vermemek için altı çizilmesi gereken bir nokta daha vardır. İşçi ve emekçilerin kapitalist düzende yaşadığı acılara ve sömürüye yalnızca tepki göstermeleri ve yalnızca bunlara karşı mücadele etmeleri yeterli değildir. Bu acıların nereden kaynaklandığının ve nasıl ortadan kaldırılacaklarının, bu konuda ne yapmaları gerektiğinin ayırımına da varmaları gerekir. Bu da fabrika duvarları arasından dünyaya bakarak değil, başını kaldırıp dünyada ve ülkede yaşananlara bakmasıyla sağlanabilir. Bunu sağlamak da gene öncü işçilere, emek mücadelesi veren kurum ve örgütlenmelere düşmektedir.

Bununla birlikte güncel planda, mücadeleye ile hak alma ve bilinç arasındaki kopan bağı yeniden güçlendirmek; işçi sınıfının öz savunma, dayanışma, yardımlaşma geleneğini güçlendirecek araçları geliştirmek; fabrika-işyeri zemininde ortak mücadele imkânlarını çoğaltmak, bunların sağlanması için öncülerin bir araya geleceği örgütlenmeler ve zeminler yaratmak önümüzde duran görevlerdir.

Sonuç olarak, işçi sınıfını mücadeleden uzak tutan burjuva ideolojik egemenliğe karşı mücadelenin bir alanı burjuvaziye karşı sosyal, siyasal, kültürel alanda düşünsel bir mücadele yürütmekse, diğer alanı işçi ve emekçileri kendi talep ve çıkarları etrafında mücadeleye sevk etmeyi başarabilecek müca-

dele zeminleri yaratmaktır. Burjuvazinin emekçilerin beynine zerk ettiği ideolojik zehrin esas panzehiri meşru militan mücadeledir.

SİYASİ VE POLİTİK ENGELLER

Sermaye sınıfı bizi sadece ideolojik olarak etkilemez. Bununla kopmaz bağları. Bütün olarak sermaye sınıfına ya da onun içindeki grupların çıkarlarına hizmet eden politikalar çoğu zaman bizler tarafından da desteklenir. Bunda, aralarındaki farklar ne olursa olsun, son tahlilde her biri mevcut sömürü düzeninin bekasını savunan düzen partilerine olan bağlılığımız başat rol oynar. İşçi sınıfı şu veya bu siyasal gelişmeye kendi bağımsız çıkarlarından değil daha çok mensup olduğu ya da desteklediği partinin politikaları üzerinden bakar.

Düzenin üzerimizde kurduğu ideolojik hegemonya ve siyasal tahakküm, iç içe giren bir süreçtir. Düzen siyaseti cephesindeki gelişmeler, eğer emekçilerin doğrudan müdahalesine dayanmıyorsa, çoğu zaman sahte ikilemler olarak kendini ortaya koyar. Karşılıklı gerilim ve kutuplaşmalara rağmen seçenekler son tahlilde hep sermaye düzeninin yararına. Üstelik bu gerilim, ayrışma ve kutuplaşmalar çoğu zaman sınıfsal ayrımların üstünü örter.

Sermaye sınıfının başarısı, hem kendi çıkarlarına dayanan politikaları tüm toplumun çıkarınaymış gibi gösterebilmesinden, hem de tüm toplumu yarattığı ikilemlere hapis etmeyi başarabilmesinden gelir.

İşçi hareketinin düzen siyasetinden ve onun uzantısı olan düzen partilerinden bağımsız, kendi sınıf çıkarları üzerinden güncel siyasete müdahalesinin sağlanması, önümüzde duran bir başka temel görev alanıdır.

ÇALIŞMA VE YAŞAM KOŞULLARININ BUNALTIÇI ETKİSİ

Uzun çalışma saatleri, sağlıksız işyeri koşulları, düşük ücretler işçileri hem fiziksel olarak yıpratır hem de ruhsal olarak etkiler. Bedensel ve ruhsal olarak yıpratılan işçinin sosyal ve siyasal etkinlik alanı kısıtlanır.

Uzun çalışma saatlerinin yanı sıra esneklik modelleri ile ortaya çıkan yeni çalışma biçimleri, yalnız sömürüyü katmerleştirmekle kalmaz, aynı zamanda fabrika dışı yaşamını da parçalayıp işçiyi modern köleler haline getirir. Değişen vardiya sistemleri, tatil gününün hafta arasına kaydırılması, gece çalışmasının yaygınlaştırılması gibi uygulamalar da işçilerin sosyal yaşamını etkilemektedir.

Taşeronlaştırma, işçiler arasındaki ücret farkları, yaratılan iç hiyerarşilerle işçiler farklılaştırılmaya, birbirine yabancılaştırılmaya çalışılır. Düşük ücretler bizleri temel ihtiyaçlarımızı gereğince karşılamaktan alıkoyar.

Bunların boğucu ve yıpratıcı etkisini hepimiz kendi yaşamlarımızdan biliyoruz. Zihinsel ve fiziksel olarak yorulan işçinin mücadeleye atılması da bu açıdan zorlaşır. Bize dayatılan çalışma ve yaşam koşullarının, değil mücadele etmeyi, bir araya gelip sohbet etmeyi bile oldukça zorlaştırdığı açıktır.

Ancak bundan 100-150 yıl önce işçiler çok daha katlanılmaz koşullarda yaşıyor, çok daha ağır şartlarda çalışıyorlardı. Günlük çalışma süresi 16-18 saati buluyor, aldıkları ücretler karınlarını bile doyurmaya yetmiyordu. Yetersiz beslenme ve açlıktan ölüm oranları çok yüksek, ortalama yaşam süresi oldukça düşüktü. İşçiler yığınlar halinde barakalarda yaşıyorlardı. Ama tam da bu nedenle, en olumsuz koşullarda bile ayağa kalkmayı başardılar. İş saatlerinin kısaltılması, sağlıksız çalışma koşullarının düzeltilmesi ve ücretlerin artırılması için başlatılan mücadeleler işçi sınıfının o dönemdeki örgütlenmesinde büyük bir gelişimin dinamizi oldu.

Ağır çalışma koşulları ve uzun çalışma saatlerinin yarattığı fiziksel ve zihinsel çürüme ve yozlaşmadan korunmak, sömürüyü sınırlama, çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesinden geçmektedir. Bu mücadele, emeğin korunması mücadelesidir. Özellikle kriz koşullarında çok daha önemsememiz gereken başlıklardan birisi de bu mücadeledir.

Emeğin korunması mücadelesi içinde işçiler, en geniş zeminde birlik sağlar, sınıf içi yapay ayrımları ve dağınlığı giderirler. Bu mücadele sayesinde sendikal örgütlülüklerini geliştirip güçlendirmeyi ve etkili bir mücadele aracı haline getirmeyi başarırlar. Taban örgütlülüklerini yaratarak örgütlü bir sınıf haline gelirler. Bu mücadele, adım adım işçi kitlelerinin zayıflatılmış olan bilincinin gelişmesine zemin hazırlar. İşçilerin mücadele kapasitesini ve yeteneğini ilerletir. İşçiler sınıf dayanışmasının anlamı ve önemini daha iyi kavrar, sınıf çıkarlarının nerede olduğunu görmeye başlarlar. İşçi sınıfı üretimden gelen gücünü görür, kendisine güven kazanır. Böylece bir yandan sınırlı iktisadi kazanımlar elde ederek yoksulluğa bir sınır çeker, diğer yandan kendisini yozlaşma ve çürümeden korumayı baş-

rır.

YASAL ENGELLER

Bugün yasalar sermaye sınıfına hizmet etmekte, işçi sınıfının hak alma mücadelesine karşı ciddi bir engel teşkil etmektedir. Sendikal örgütlenme başta olmak üzere her türlü örgütlenmenin önü yasalar tarafından kesilmeye çalışılmaktadır. İş yasaları var olan sömürü düzenine hukuksal bir dayanak sağlarken, güvenlik yasaları ile işçi sınıfının direnme, eylem yapma ve örgütlenme çabalarının karşısına dikilmektedir.

İşçi sınıfının örgütlenmeleri yasa dışı ilan edilmekte, işçilerin en doğal hakkı olan söz, eylem, örgütlenme hakkı "yasal gerekçe" ile engellenmeye çalışılmaktadır.

Yasaların yetersiz kaldığı yerde ise fiili baskı ve terör sermayenin imdadına yetişmektedir. Hak alma mücadelesinin karşısına kolluk kuvvetleri ile çıkan sermaye devleti böylelikle sadece hak alma mücadelelerini şiddetle bastırmaya çalışmamakta, aynı zamanda geniş kesimlerde korku ve yığınlık yaratmayı da hedeflemektedir. Sermayenin yasal-yasadışı her türlü araçla uygulamaya çalıştığı baskı ve terör göğüslenmeden, bugünün şartlarında sınırlı hakların kazanılması dahi çok zordur. İşçiler olarak mücadelemize mevcut burjuva yasaların sınırları içinde bakmak, aşmamız gereken handikaplardan biridir. İşçi sınıfı mücadele ederken kendi haklılığı ve meşruluğunu esas almalı, fiili meşru mücadele çizgisiyle hareket ederek önüne dikilen yasalara karşı da mücadele etmelidir.

SENDİKAL BÜROKRASİNİN BOZUCU ETKİSİ

Bugün işçi sınıfının tek kitlesel örgütü sendikalardır. Her ne kadar bugün sınıfın küçük bir kesimi sendikalarda örgütlü olsa da, sendikalar tek kitlesel örgütlenme olma özelliklerini korudukları ölçüde,

kendi nicel varlıklarından öte bir etkiye sahip durumdadır. Bazı istisnaları olmakla birlikte, genel olarak sendikalarımız bürokratik, hantal yapıları, işbirlikçi, icazetçi mücadele anlayışları ile işçi sınıfından çok sermayeye hizmet eder konuma düşürülmüştür. Bu tablonun değiştirilmesi için hayati önemdedir. Sendikalarındaki bürokratik çark kırılmalı, başına çöreklenmiş sendika ağaları sökülüp atılmalı, sendikalarımız mücadele anlayışı ve işleyiş açısından yeniden inşa edilmelidir.

Bunun için fiili meşru mücadeleyi esas alan, sınıfın ekonomik çıkarları ile siyasal çıkarları arasındaki ilişkiyi doğru ele almayı başarabilen bir hattın sendikalara hâkim kılınması mücadelesi hepimizin görevidir. Ayrıca sendikalarımıza hâkim bürokratik çarkın kırılarak, işçilerin söz, karar ve yetki sahibi olması için işleyiş dönük taleplerin döne döne savunulması gerekmektedir.

- İlkemiz sınıfa karşı sınıf olmalıdır. Ülkedeki ve dünyadaki gelişmelere bunun ışığında bakılmalıdır.

- Fiili-meşru mücadele esas alınmalıdır. Dengeler arayan değil, kazanana kadar hak arayan sendikal anlayış hakim kılınmalıdır.

- Patronlardan, devletten, hükümetten örgütsel bağımsızlığını koruyan bir sendikal yapı oluşturulmalıdır.

- Tüm kararlar işçilerin, temsilcilerin ve yöneticilerin katılımı ve iradesi ile alınmalı, tüm süreçler taban örgütlülüklerine dayalı işletilmelidir.

- Fabrikamızda sendikal örgütlülüğümüz kendisini fabrika komitesi/meclisi ve alta doğru yayılacak bölüm komiteleri ile var edebilmelidir. Bu komite/meclis fabrika süreçlerinde tam yetkili olmalıdır.

- Sendika yönetiminin uygulayıcı, işyeri komitelerinin temel karar alma ve denetleme mekanizması olduğu bir sendikal örgütlülük oturtulmalıdır.

- Gereksiz profesyonelliğe izin veril-

memeli, yöneticilerin üretim süreçlerinin dışına çıkarak işçiye yabancılaşmasının önüne geçilmelidir.

- Görev ve sorumluluğunu yerine getirmeyen ya da işçilerin iradesi dışında davranan temsilci ve yöneticiler, bir sonraki genel kurulu beklenmeksizin işçilerin ya da işyeri komitelerinin çoğunluğu tarafından görevlerinden alınabilmelidir.

- Sendika yöneticilerinin aldıkları ücretler üye işçilerin ortalama ücretinin üstünde olmamalıdır. Yöneticiler iki dönemden sonra aday olamamalıdır.

- Şubeden genel merkeze kadar üye aidatları ile yapılan bütün harcamalar düzenli ilan edilmeli, bütçe her açıdan üyelerin denetimine açık olmalı, üyelerin izni olmadan büyük harcamalar yapılamamalıdır.

- Mücadele tarihimizi öğrenmemizi ve sınıf bilincimizin güçlenmesini sağlayacak işçi eğitimleri, bütün işçileri kapsayacak ve işçi sınıfı mücadelesine değer katacak içerikte ve biçimde organize edilmelidir.

SINIF HAREKETİNİN DAĞINIKLIĞI VE ÖNCÜ İŞÇİLERİN BİRLİĞİ SORUNU

Sınıf hareketi bugün geri, parçalı, büyük ölçüde dağınlık ve örgütsüzdür. Tek kitlesel örgütlenme durumunda olan sendikalar mevcut bürokratik hantal yapıları, icazetçi işbirlikçi mücadele anlayışlarıyla işçi sınıfından çok sermayeye hizmet eder durumdadırlar. Bu tabloyu değiştirmek isteyen, tek tek saldırılara karşı bir şeyler yapma çabası içinde olanlar da bir araya gelebilecekleri ortak mücadele zeminlerinden yoksundurlar.

İşte kurultayımızın en önemli gündem başlığı budur. Kurultayımız farklı alanlarda birbirinden kopuk bir şekilde yürüyen mücadele arayış ve çabalarını ortak bir zeminde bir araya getirilmesi ihtiyacının ürünüdür. Fabrikalardan, işyerlerinden, emekçi mahallerinden başlayarak ortak mücadele merkezlerinin inşası, böylece sınırlı sayıda öncü işçinin mücadelesinin birleştirilmesi günün en önemli görevlerinden biridir. Kurultayımızın bu görevin yerine getirilmesine ne kadar hizmet edebileceğini kuşkusuz zaman gösterecektir. Bu biraz da bugün buraya gelerek bu çalışmaya katılan arkadaşların ne yapacağı ile bağlantılıdır.

Kurultay hazırlık komitesi olarak, mevcut saldırılara karşı sınıfsal bakış açısıyla bir şeyler yapmak istemenin, yana yana gelmek, bir arada durmak için yeterli bir zemin olduğunu düşünüyoruz. Ve siz tüm katılımcıları tartışmalara katılmaya, bundan sonraki faaliyetlere destek vermeye, sermayenin topyekûn saldırılarına karşı topyekûn bir direnişin örgütlenmesi için sorumluluk almaya davet ediyoruz.

İstanbul KHK'lılar Platformu: Hakkımızı geri istiyoruz

İstanbul KHK'lılar Platformu, "Kim-seden gözyaşı dökmesini istemiyoruz bizden çalınan ve bizim olan haklarımızı geri istiyoruz" şiarıyla 12 Ocak'ta Kadıköy Eminönü iskelesinde basın açıklaması düzenledi.

Barış Akademisyenleri, Yeşiller ve Sol Gelecek, HDK, KESK eski genel başkanlarından Sami Evren ve Adana KHK Platformu'ndan Münir Korkmaz'ın destek verdiği eylemde yapılan açıklamada, ülkenin içinde bulunduğu sosyal, siyasi ve ekonomik krizin tek sebebinin iktidar olduğu belirtilerek, "Krizlerin

sebebi olanlar, 'cambaza bak' oyunları oynatarak, suni gündemler oluşturmaya çalışıyor. Böylelikle halkımızın önemli bir kesimine yaşattıkları, işsizlik, açlık, yoksulluk, çaresizlik, intihar ve ölümleri gözden kaçırmaya; yaşadıklarımızı gördüklerimizi unutturmaya çalışmaktadırlar" dendi. Açıklamada ayrıca, "AKP ve koalisyon ortakları darbenin asıl faillerini bulup cezalandırmak yerine, kendilerine muhalif gördükleri kişileri darbenin sorumlusu, günah keçileri ilan ettiler" ifadelerine yer verildi.

Barış Akademisyeni Esra Mungan,

basın açıklamasının ardından yaptığı konuşmada, kendisinin KHK ile işten atılmadığını belirterek şunları söyledi:

"Birçok meslektaşım ve başka mesleklerde çalışan yüzlerce kişi KHK ile işinden edildi. Bu bir ortaçağ uygulamasıdır. Çünkü on binlerce insan hiçbir gerekçe gösterilmeden işlerinden atıldılar. Cem Küçük denen bir tetikçinin kullandığı tabirle bu insanlar sivil ölüme yatırıldılar. Ben bir barış imzacısıyım buraya geldim çünkü burada yapılan korkunç bir hak ihlalidir. Bunun eşi benzeri görülmemiştir."

İÜ'de işten çıkarılan işçiler: "İşimizi geri istiyoruz"

İstanbul Üniversitesi'nde işten çıkarılan işçiler ile konuştuk...

- Üniversite tarafından işten çıkarılma süreciniz nasıl gelişti? İşten atma gerekçesi olarak ne ileri sürüldü?

Cesur Çelik: İstanbul Üniversitesi'nin 10 yıllık çalışanıyım. Üniversite'de hem teknik işlerde hem de kantinde çeşitli işlerde çalıştım. Bizim işten atılma sürecimiz tek kelime ile özetlenebilir: komik!

Bu süreç aslında 2 yıl öncesinde, yani üniversite Kanun Hükmünde Kararname ile bölündüğünde başlamış oldu. Üniversitenin devir sürecinde demirbaşlar ve kantinlerin ne olacağı, paylaşımı belirlenmiş ama 2 üniversite arasındaki o sözleşmenin maddelerine işçilerin ne olacağı eklenmemiş. Bundan kaynaklı, Cerrahpaşa bizi işe kabul etmedi, ki zaten bizim işverenimiz İstanbul Üniversitesi'dir. Ama İstanbul Üniversitesi de diyor ki bize, "sizi Cerrahpaşa kabul eder oraya gidin. Bizim zaten mali durumumuz size yetmiyor."

Biz de buna istinaden 2 kişi, ben ve Birsen Keskin, Rektör'le konuşmaya gittik. Oraya gittiğimizde sekreterin bize dediği şey şuydu: "Gidin Cumhurbaşkanına. Cumhurbaşkanlığı'nda hakkınızı arayın." Söylem bu! Böyle söyleyerek bizi başarılarından atmaya çalıştılar. Sırf bu konuşmaları yaptık, bir de okula hakkımızı aradığımızı belirten sticker yapıştırdık diye tazminatsız bir şekilde işten atıldık. Ki sticker yapıştırmak anayasaya aykırı bir şey değil.

Dün İŞKUR'a gittim, işsizlik maaşı talebinde bulunmak için. Görevliler bu maaşı vermeyeceklerini söylediler. Gerekçe ise bizim sticker yapıştırmamız. Kamu düzenini bozmak diye bir madde ileri sürülüyor ve bu yüzden işsizlik maaşı da alamıyoruz. O zaman İŞKUR bize iş bulsun diyoruz, yine olmuyor. Onun da nedeni varmış. Artık fişlenmişiz, dolayısıyla işten çıkartıldığımızı gören patronlar bizi işe almazlarmış.

Abdurrahman Doğan: İstanbul Üniversitesi'nin 13 yıllık çalışanıyım. Üniversite bölünmeden önce 4 bölge olduğu için, kantin ve otopark gibi alanlarda, nerede ihtiyaç varsa bizler görevlendiriliyorduk. Biz de görev sürecimizde Avclar ve Cerrahpaşa'da kaldığımız için orada devam ettik. Üniversite bölündüğünde ve biz akıbetimizi sorduğumuzda bize hiçbir mağduriyetimizin olmayacağı söy-

lenmişti. Sene sonundan sonra da bizi İstanbul Üniversitesi bünyesine alacaklarını söylemişlerdi. Fakat 2020 sabahı iş hakkımız feshedildi. Tabi ki biz bir dava süreci başlattık. Şu an tazminatlarımızın verilir verilmeyeceğine dair herhangi bir bilgi-belge yok. İşten çıkartılmış, mağdur bir şekilde bekliyoruz. Tazminat verilmeyeceği gibi herhangi bir muhabatımız da yok.

- Bugün burada sendikadan bağımsız bir eylem gerçekleştiriyorsunuz. Sendika bu sürecin neresinde duruyor?

C.Ç: İşçiler burada sendika nerede, değil mi? Biz sendikaya dedik ki "Bakın bizim ihbar sürecimiz başladı, tam 59 gün. Bu süreç içinde bize tanınan 2 saatlik iş bulma hakkımız var. Bu sürelerde nasıl ki Büyükşehir Belediyesi önüne işçiler çadır açılırsa biz de üniversitede çadır açalım." Onlar ise, "Aman oradakiler

bunu duymasın. Onlar zaten sizi işe geri alacaklar" diyerek oyaladılar, 59 gün boyunca. Çıkış gününe birkaç gün kala cılız bir eylem yaptılar. Eylemde üniversitenin adı bir kere bile geçmedi. Sendika bu şekilde yanımızda işte! Sanki onlarla iş birliği içerisinde.

A.D: Tez-Koop-İş sendikası bir iki sefer toplantı teşebbüsünde bulundu. Ama geçerli toplantılar yapmadılar. Sendikadan bizi hiç arayan soran yok. Hepimiz ailemize bakmakla yükümlüyüz. Bu durumda üniversite ne yapıyor, "Koyun kapının önüne, seslerini çıkartanları belirleyin, fişleyin, onlar da tazminatlarını almasınlar" diyorlar resmen. 2 arkadaşımız sendikanın vermiş olduğu yasal bir stickerı okul içerisine yapıştırdı diye tazminatsız işten atıldılar.

İnsanlar konuşmaya, açıklama yapmaya korkuyorlar. Sendika da sahiplenmiyor zaten. Sendika olmuş olsa bugün gelir burada bize sahip çıkarlar. Bize dediler ki "Sizi işten çıkarırlarsa hakkınızı savunacağız. Gerekirse çadır kuracağız." Hani neredeler?

Sendikanın geri tutumu ortada. Siz ne yapmayı düşünüyorsunuz?

C.Ç: Bu yaştan sonra bize iş de vermiyorlar. Zaten biz de iş bakmaktan ziyade hakkımızı arıyoruz. İşe iademizi istiyoruz. Siyasetçiler oy istemeye gelince istiyorlar. Bizim sesimizi de duysunlar.

Süreci nasıl ilerletmeyi düşünüyorsunuz?

A.D.: Sürecimizi yasal yollarla devam ettireceğiz. Zaten bu saatten sonra üniversitenin kapısından almazlar bizi içeri. Sendika öncülük yapsaydı biz grev yoluna gitmeyi istiyorduk. Ama sendika yok. İnsanlar mağdur.

Kamu emekçilerinden alınan yemek ücretlerine yüzde 10 zam

İşçi ve emekçileri sefalet ücretlerine mahkum eden sermaye devleti ve dümenindeki Erdoğan AKP'si, yapılan sınırlı zamları da yağmalamak için her fırsatı değerlendiriyor. Artan hayat pahalılığı ve enflasyon ile eriyen zamlara, ek vergiler ve soygun uygulamalara da eklenince işçi ve emekçilere kaşıkla verilenler kepçeyle geri alınıyor.

Kadrolu ve sözleşmeli kamu emekçilerinin 2020 yılı başında ücretlerine yapılan kırıntıdan farksız zam, bu kez de emekçilerin yemek ücretlerine yapılan zamlarla törpüledi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Res-

mi Gazete'de yayımlanan tebliğle kamu emekçilerinin asgari yemek ücretleri yüzde 10 zlandı.

Zamlı öğle yemeği ücreti kadrolu kamu emekçilerinde şöyle belirlendi:

"*Ek göstergesiz görevlerde bulunanlardan 1,48 lira; 1100'e kadar (1100 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlar için 2,50 lira; 2200'e kadar (2200 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlar için 3,09 lira; 3600'e kadar (3600 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlar için 3,99 lira; 4800'e kadar (4800 dahil) ek göstergeli görevlerde bulunanlar için 5,30 lira; 4800'de daha yüksek ek gös-*

tergeli görevlerde bulunanlar için 5,92 lira"

Sözleşmeli kamu emekçileri için yemek ücretleri ise şu şekilde:

"*Aylık brüt sözleşme ücretleri 4.040 liraya kadar (4040 lira dahil) olanlar için 1,79 lira; Aylık brüt sözleşme ücretleri 6.815 liraya kadar (6815 lira dahil) olanlar için 3,09 lira; Aylık brüt sözleşme ücretleri 9.415 liraya kadar (9415 lira dahil) olanlar için 5,59 lira; Aylık brüt sözleşme ücretleri 9.415 liraya kadar (9415 lira dahil) olanlar için 7,10 lira"*

TKİP VI. Kongresi tutanakları...**Sınıf çalışması ve politik müdahalenin sorunları***(Komisyon sözcüsü My yoldaşın sunum konuşması...)*

Sınıf çalışmamıza ilişkin bir dizi başlığı tartışmış bulunuyoruz. Bunlar hem tartışmalara bir yön kazandırdı, hem de yeni tartışma konularına ilişkin olarak işimizi kolaylaştırdı. Sınıf çalışmamızın sorunları hemen tüm yerellerimizde ele alınıyor ve tartışılıyor. Komisyon olarak bu tartışmalardan faydalanmaya çalıştık. Ayrıca değişik yoldaşların kongreye sunulmak üzere kaleme almış olduğu mektupları da değerlendirmeye tabi tuttuk.

Sunulan komisyon metni birtakım tespitlere dayanıyor. Bunlardan biri, parti çalışmamızın geline yerde büyük ölçüde sınıf zeminine oturduğuna ilişkindir. Ama metnin bunun sınırlarına da işaret ediyor. Evet çalışma sınıf zeminine oturmuştur, fakat parti henüz sınıf hareketi içerisinde esaslı bir güç konumunu ulaşamamıştır, diyor. Bu arada sınıf içinde kadrolaşmanın zayıflığına işaret ediyor.

Ekim'in son sayısında (Sayı: 321, Ocak 2020), "Sınıf Çalışması ve Politik Müdahalenin Sorunları" ortak başlığı altında iki ayrı metin yer alıyor. Burada yayınladığımız ilk metin, "Komisyon sözcüsü My yoldaşın sunum konuşması..." alt başlığı taşıyor...

Sınıf çalışmamıza ilişkin bir dizi başlığı tartışmış bulunuyoruz. Bunlar hem tartışmalara bir yön kazandırdı, hem de yeni tartışma konularına ilişkin olarak işimizi kolaylaştırdı. Sınıf çalışmamızın sorunları hemen tüm yerellerimizde ele alınıyor ve tartışılıyor. Komisyon olarak bu tartışmalardan faydalanmaya çalıştık. Ayrıca değişik yoldaşların kongreye sunulmak üzere kaleme almış olduğu mektupları da değerlendirmeye tabi tuttuk.

Sunulan komisyon metni birtakım tespitlere dayanıyor. Bunlardan biri, parti çalışmamızın geline yerde büyük ölçüde sınıf zeminine oturduğuna ilişkindir. Ama metnin bunun sınırlarına da işaret ediyor. Evet çalışma sınıf zeminine oturmuştur, fakat parti henüz sınıf hareketi içerisinde esaslı bir güç konumunu ulaşamamıştır, diyor. Bu arada sınıf içinde kadrolaşmanın zayıflığına işaret ediyor.

Komisyon metni sorunları irdelerken, sınıf hareketinin mevcut durumu ile sınıf çalışmamızın sorun alanları arasında belirgin bir ilişki olduğunu özellikle vurguluyor. Aşamadığımız bazı handikapların sınıf hareketinin temel tıkanma noktalarından kaynaklandığını söylüyor. Otuz yıllık bir hareketiz ve başından itibaren sınıfa yöneliyoruz. Bu yönelimimiz içerisinde anlamlı deneyimlere sahibiz. Önemli mücadele örnekleri yarattık. Öteki bazılarında etkin taraf olduk. An-

sınıf hareketinin mevcut durumunu göstermek yaklaşımı içinde değil. Komisyon olarak, sınıf hareketinin iç dinamiklerindeki zayıflıkları ve tıkanmaları göremezsek, kendi müdahalemizi de doğru bir biçimde ele alamayız yaklaşımı içindeyiz. Doğru yaklaşımın bu olduğunu düşünüyoruz.

Sınıf çalışmamızın siyasal içeriğini güçlendirmeliyiz

Komisyon sınıf çalışmamızı ele alırken, esas sorun olarak çalışmamızın siyasal içeriğindeki zayıflık sorununu öne çıkarıyor. Bu sadece komisyonun bakış açısı değil. Yerel örgütlerimizin büyük kısmında da bu yönlü değerlendirmeler yapılıyor. Sınıf çalışmasının politik muhtevasını güçlü kuramıyoruz.

Nedir bu zayıflık? Ekonomik ajitasyon ile siyasal propaganda-ajitasyonu birleştirmekte

cak henüz sınıf hareketindeki önderlik boşluğunu pratik olarak dolduran bir parti olduğumuzu söyleyebilecek bir düzeye ulaşamadık. Metin bunun tek nedeni olarak sınıf hareketinin mevcut durumunu göstermek yaklaşımı içinde değil. Komisyon olarak, sınıf hareketinin iç dinamiklerindeki zayıflıkları ve tıkanmaları göremezsek, kendi müdahalemizi de doğru bir biçimde ele alamayız yaklaşımı içindeyiz. Doğru yaklaşımın bu olduğunu düşünüyoruz.

SINIF ÇALIŞMAMIZIN SİYASAL İÇERİĞİNİ GÜÇLENDİRMELİYİZ

Komisyon sınıf çalışmamızı ele alırken, esas sorun olarak çalışmamızın siyasal içeriğindeki zayıflık sorununu öne çıkarıyor. Bu sadece komisyonun bakış açısı değil. Yerel örgütlerimizin büyük kısmında da bu yönlü değerlendirmeler yapılıyor. Sınıf çalışmasının politik muhtevasını güçlü kuramıyoruz.

Nedir bu zayıflık? Ekonomik ajitasyon ile siyasal propaganda-ajitasyonu birleştirmekte zorlanıyoruz. Bizim çözüm arayacağımız esas sorun bir yanıyla budur. Ama bunun genel bir çözümü yoktur. Bunu böyle tespit eder, böyle tanımlarsınız. Sonra şu veya bu pratik için değerlendirmeler yaptığınızda bu gerçekten hareket edersiniz. Kriz döneminde, ülkedeki siyasal gelişmeler karşısında ya da şu veya bu fabrika çalışmasında, bu zayıflığı aşmak için ne yapabiliriz diye bakarsınız. Çalışma alanlarımızda henüz bu bakış açısı yeterince yerleşebilmiş değil. Sorun böyle tanımlanıyor olsa da zayıflığın somuttaki biçimini görememe, çözümünü somutlayamama durumu var.

TKİP VI. Kongresi tutanakları...**Sınıf çalışması ve**

Ama sorunun tanımlanabilmesi önemlidir ve çözümü her bir örnekte yeniden yeniden üretilecektir. Önemli olan meseleye politik müdahaleyi esas alan bir yerden bakabilmektir.

Aslında komisyon metninin yaptığı bir çubuk bükmedir. Bu zayıflığı aşmada mesafe aldığımızda, sınıf çalışmamız hızla ileri sıçrayıp sorunlarını geride bırakacak değildir. Ancak bu başarılabilirse, bugünkünden daha iyi bir noktaya varacağımızı, özellikle kadrolaşma ve sınıf içinde mevzi tutma gibi alanlarda yol kat edeceğimizi düşünüyoruz.

Çalışmamız bazı yerlerde büyük oranda sendikal zemindedir. Bunun fabrika merkezli olmasıyla kuşkusuz bir bağı var. Kapsamlı ve derinlikli bir fabrika çalışmasının fabrika içi gündemleri esas alıp buradan yürümesinin anlaşılır yanları var. Ama gene de bu tek yanlılık içeren bir yaklaşım biçimi doğurmaktadır. İkincisi, hareket kendini iktisadi-sendikal zeminde ifade ediyorsa, devrimci sınıf partisi de o hareketle bütünleşecekse, o zeminde derinleşmesi gereklidir. Fakat birincisi, o zemin içerisinde kaybolmak, o zemine hapsolmek riski vardır. Bir de o zemini alıp kendi politik hedeflerin doğrultusunda kullanabilmeyi başarmak vardır. Ne yazık ki bu ikincisi çoğu durumda aksamaktadır.

"Bu yeni bir durum değil, zaten böyle düşünüyoruz" diyebilirsiniz. Ancak yineliyorum, ikincisinde zorlanıyoruz. Çalışmamız sendikal zeminlere sıkışıyor. Kuşkusuz bu zeminlerle ilişkisi içerisinde bazı siyasal gerçekleri işlemeye çalışıyor. Ama bu genelde güçsüz ve yüzeysel bir ajitasyon- propaganda faaliyetinin sınırlarını aşamıyor. Çoğu zaman işçilere kendilerinin iyi kötü bildiği sorunları ya da gerçekleri döne döne anlatmanın ötesine gidemiyoruz. Ya da bunun alternatifi, bu kez tersinden bir tutumla, kaba bir sosyalist devrimci propaganda oluyor.

Ajitasyon ve propaganda faaliyetimizin mevcut durumu ile örtüştüğü için, size çok bilinen bir Lenin alıntısını okumak istiyorum. Alıntı *Ne Yapmalı*'dan. Kuşkusuz koşullar farklıdır. Rusya'da bü-

yük bir kitle hareketi ve buna dayalı grev dalgası yaşanmaktadır. Sorun bir sınıf hareketi yaratmak değil, fakat var olan hareketi devrime ulaştıracak merkezi bir öncü parti örgütlemektir. Bolşevik partisinin kendi gelişim süreci vardır. Önce Narodnizme ve Legal Marksizm'e karşı bayrak açmış, böylece Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin ideolojik temeli atılmış, belli bir güç kazanılmış, işçi eğitim grupları üzerinden sınıfla birleşmenin ilk zeminleri yaratılmıştır. Tam da bu aşamada yaygın kitle gösterileri içinde büyüyen, gündelik mücadeleye dayalı ekonomik ajitasyon dönemi başlamıştır. Bu mücadele içinde sınıfın kendiliğinden hareketine gayet sıcak yaklaşan Lenin, bu hareketin Rus sosyal demokratlarının asli görevlerinin yerine geçirilmesi çabalarını görünce, ekonomizm olarak nitelendirilen bu akıma saldırmıştır.

Bu farklılıklar gözetilmek kaydıyla, yapacağım alıntı bugüne de ışık tutmaktadır. Lenin *Ne Yapmalı*'da bir işçinin ağzından ekonomistlere karşı şunları söylüyor:

"Bizim rahatlıkla üstesinden gelebileceğimiz bir işe burnunuzu sokarak boşuna uğraşılıyor ve asıl görevlerinizden kaçırıyorsunuz. Elle tutulur somut sonuçlar vadeden somut istemler ileri sürerek, biz işçileri özendirmek istediğiniz eylemlilikleri, biz zaten gösteriyoruz. Ve her günkü sınırlı sendikal çalışmamızda, çoğu kez bu somut istemleri, aydınlardan hiçbir yardım almadan kendimiz ileri sürüyoruz. Ama bu eylem bize yetmiyor. Biz yalnızca ekonomik siyaset lapasıyla beslenecek çocuklar değiliz. Biz başkalarının bildiği her şeyi bilmek istiyoruz. Siyasal yaşamın bütün yönlerini ayrıntılı olarak öğrenmek ve tek tek her siyasal olaya aktif olarak katılmak istiyoruz. Bunu yapabilmemiz için aydınlardan iyi bildiğimiz şeylerden daha az söz etmeli, henüz bilmediğimiz, fabrikalardaki ekonomik mücadelenin bize hiçbir zaman öğretmeyeceği şeyleri, yani siyasal bilgileri daha çok anlatmalı."

Fabrika çalışmalarımızda siyasal ajitasyon yapmıyor değiliz. Ama ne yazık ki,

Devrimci politik müdahalenin sorunları

daha önceki kongrelerde defalarca yaptığımız vurgulara rağmen, çoğu durumda işçilerin zaten bildiği söylemlere takılıp kalıyoruz.

İkinci olarak, devlet-sınıf-iktidar ilişkisi alanını, yani doğrudan siyasal gündemleri yeterince işleyemiyoruz. İşçi sınıfının siyasal eğitimi denilen alanın onu siyasal süreçlerin içine çekmek olduğunu yeterince gözetemiyor, bunun araç, yol ve yöntemlerini, biraz da sınıfın mevcut geriliğinin sınırları nedeniyle, ortaya koymıyoruz.

Üçüncü olarak, bu konuda nispeten daha iyi bir durumda olmakla birlikte, fabrika içi sorunlarla siyasal sorunlar arasındaki bağı zayıf kuruyoruz. Metal Fırtınası deneyimine ve bunun üzerinden gerçekleşen kapsamlı tartışma ve müdahaleye rağmen bu alanda da sorunlarımız önemli ölçüde sürüyor.

DEVRİMCİ ÖRGÜT SİYASAL BİR SINIF FAALİYETİ İÇİNDE YARATILIR

Siyasal muhtevanın güçlendirilmesi sorunu başka açıdan da çok önemlidir. Kongremizin temel gündemlerinden biri devrimci örgüt sorunudur. Devrimci bir sınıf örgütü, devrimci siyasal sınıf çalışması ile inşa edilebilir ancak. Kuşkusuz siz güçlü bir siyasal sınıf çalışması örgütölüyorsunuz diye devrimci örgüt sorunları kendiliğinden çözülmez. Örgütün kendine özgü alanları ve yönleri vardır. Ama bunu yapmazsanız, diğer yaptıklarınız daha baştan boşa düşer. Siz iktisadi-sindikal yanı güçlü bir çalışma boyunca da mücadeleciler bir örgüt inşa edebilirsiniz. Bunda önemli başarılar da kazanabilirsiniz. Bunu yapabilecek kadrolar da yetiştirebilirsiniz. Metal Fırtınası gibi bir hareketi tetikleyebilecek bir kapasite de ortaya koyabilirsiniz. Ancak tüm bu pratikler, hedeflediğiniz anlamda devrimci bir sınıf örgütü inşa ettiğiniz manasına gelmez. Devrimci sınıf örgütü, doğası gereği sınıfa devrimci siyasal müdahale içinde gelişip güçlenebilir. Sorunun bu yanı çok önemlidir. Zira bugün en önemli sorunumuz örgüt sorunumuzdur.

Sınıf çalışmasında bir noktaya geldik,

işler olumlu mecrada seyrederse daha ileri bir noktaya da gideceğiz. Metal fırtınalar koparsa, sınıf tabandan hareketlenirse, krizler birtakım sonuçlar açığa çıkarırsa, buralardan doğan kendiliğinden hareketler er geç güçlenecek ve biz doğru müdahale etmeyi başarırırsak bizimle birleşecektir. Başka bileşenleri de olacaktır ama öncelikle hareketimizle birleşecektir.

Ama bu kendiliğinden gerçekleşmez. Sizin kendine göre yetenekleri ve kapasitesi olan bir örgüt değil, sınıf hareketine müdahale etmeyi, onu politikleştirmeyi başarabilen, yani kendi siyasal faaliyetini sınıf içinde örgütleyen, bugünkü sonuçlarından bağımsız olarak, daha baştan sınıf çalışmasıyla siyasal çalışmayı birleştirebilen devrimci bir örgüt olmanız gerekir. Bu yoksa, öncü siyasal müdahale zayıfsa, en iyi ihtimale, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi içinde yer tutmayı aşamayan bir sonuçla karşı karşıya kalırsınız.

SINIF MÜCADELESİNİN TOPLAM BİRİKİMİNDEN ÖĞRENELİYİZ

Sınıf çalışmamız hareketin mevcut geriliğine rağmen bizi eğitiyor, bu çok önemlidir. Ancak eğitim, ne kadar önemli olursa olsun, sınıfın bugünkü hareket düzeyinin sınırlarıyla olmaz. Tarihsel birikimden ve teoriden daha çok öğrenerek kendi pratiğimizden gerekli sonuçları çıkarabiliriz. Yaşanan sorunları biliyoruz ama derinlemesine bakamıyoruz. Bu sorunların tarihsel gelişimi nedir, gereğince tartışmıyoruz. Deneyimleri teorinin aydınlatığı yoldan değil, kendi sezgi ve görüşlerimiz üzerinden yorumlamaya çalışıyoruz.

Bu konularda yapılan çok önemli tartışmalarda dikkat ettim. Bu tartışmaların muhatabı olan yoldaşlar ya temel metinleri unutmuş durumdadılar ya da artık geçersiz olduğunu düşünüyorlar. Sınıf mücadelesi tekrarlardan oluşmaz ama sınıf mücadelesindeki temel eğilimler kendini tekrar tekrar üretir. Bugün gündeme getirilen bazı konular, belki açık bir şekilde tartışılmayan, belki sistematik tarzda ortaya koyulmayan, ama şu veya

bu pratikte ikide bir de kendini gösteren bazı yaklaşımlar, gerçekte yüz, yüzelli yıl önceki yaklaşımların bir yansıması.

Kongreye yazan yoldaşlardan birinin metinde çok anlamlı vurgular var. Bir süreci anlamak, oradan sınıf çalışmamız için dersler süzmek bakımından, oldukça anlamlı bir metin. Ama temelli bir bakış sorunu olduğu için o vurgulara o gözle bakmak, oradan öğrenmek mümkün değil. Örneğin Metal Fırtınası hala örgütlü bir form olarak tanımlanabiliyor. Böyle bakıldığında, eksikliklerimizin ortaya konabilmesi, dolayısıyla görevlerimizin doğru tanımlanabilmesi mümkün olmuyor. Buna dönük müdahalemiz yüzeysel kalıyor. Oysa kendiliğinden hareket nedir, kendiliğinden bilinç nedir, siyasal bilinç nedir, örgütlü hareket nedir, leninist teori bunlar üzerine kuruludur. Bizde bu konuda çok şey var. Her şey bir yana, V. Parti Kongresi Belgeleri ortada. Metal Fırtınası bu kongrede bir dizi yönüyle isabetli bir biçimde değerlendirilmiştir.

SINIF ÇALIŞMAMIZIN MERKEZİLEŞTİRİLMESİ SORUNU

Sınıf çalışmamızda merkezileşme sorunu öne çıkan bir başka başlık. Bu konudaki eleştiriler haklı bir kaygıya dayanıyor. Sınıf çalışması bu kadar parçalı olmamalı deniliyor. Aslında bu şundan da besleniyor. Sınıf çalışması üzerine çok tartışıyoruz ve bu son derece doğal. Çünkü çalışmamız gelişiyor, artık eski yerde değiliz. Biz eğer sınıf çalışmamızın artık yeni bir düzeyi olduğunu, bu düzeyin dün soyutta tartıştığımız bazı şeyleri şimdi somut olarak karşımıza çıkardığını, bunun da yeni tartışmalar demek olduğunu kavrayamazsak, yeni sorunlarımızı ne anlayabilir ne de çözebiliriz. Yeni olanı herkes aynı düzeyde kavrayamaz. Biri bir yerinden, diğeri başka bir yerinden ele alacaktır. Yeni bir gelişmeye karşı herkes bir şey söyleyecektir. Bu, bastırılması ya da disipline edilmesi gereken bir şey değil. Farklı yaklaşımlar olacaktır, bu zenginliktir ve buna kuvvetle ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Farklı düşünceler elbette doğru örgütsel platformlarda

tartışacaklardır. Germemek, kişiselleştirmemek, “alan”laştırmamak, “il”leştirmemek gerekir. Ve tüm bunlar, partinin eylem birliğini bozmamalıdır.

Bu alanda aksamalar olduğu için merkezileşme taleplerinde sanki biraz ölçü kaçıyor gibi. Politik içeriğin merkezileştirilmesi, bunun daha güçlü yapılması gerekir. Siyasal muhtevanın güçlendirilmesi çabası zaten bir yanıyla buna müdahaledir. Güçlü ve merkezi bir siyasal muhteva bu sorunu çözecektir. Ama hareketin parçalı ve dağınık tablosu sürdürdüğü sürece, çalışmamız olabildiğince yerel gündem, araç ve yöntemlerden beslenmek, hatta bunlara dayanmak zorundadır. Siyasal içeriğe yapılacak güçlü bir merkezi müdahale, geri kalan sorunları çözecektir.

DİL VE ÜSLUP SORUNU POLİTİK İÇERİKTEN BAĞIMSIZ ELE ALINAMAZ

Dil ve üslup sorunu tartışıldı. Bu konuda komisyon, esas sorun politik zayıflıktır, beceri ve yetenek sorunu değildir diyor. Bu çok önemli. Neden önemli? Sonuçta insanlarımız güzel yazıyor ya da yazmıyor, bunlar önemli olsa da esas sorun bu değil. Siz bir soruna yeterince politik olarak yoğunlaştıysanız, enine boyuna tartıştıysanız, bu kitlelere nüfuz eden birtakım sonuçlar yaratır. Politik zayıflık ile teorik zayıflığı aynılaştırmamak lazım tabii ki. Çok bağlantılı ama meselelerin içinden böyle çıkılmamalı. Çoğu zaman yüzeysel propagandanın arkasında duran gerçek, yeterince hazırlık yapmamak, zaman ayırmamak sorunudur. Güçlü politika, tabii ki buna eşlik eden teorik birikim, sonuçta güçlü bir üslup da yaratır. Hedefleneneye uygun bir dili şekillendirir.

Sınıf çalışmasının birçok alanı var ve neredeyse tartışılmayan çok az pratiğimiz var. Bugünkü bilincimizle tekrar tartışabiliriz. Ama komisyon olarak buna gerek duymadık. Biz ana bir halka tespit etmeye çalıştık. Önümüze çıkan halkaya çubuk bükme istedik. Bu da sınıf çalışmamızın politik muhtevasının güçlendirilmesi sorunudur.

Amerikan emperyalizmi ve Ortadoğu halkları

Amerikan emperyalizmi, “Suriye’den çekilme”, “Afganistan’daki askerlerini geri çekme”, “Irak’taki askerlerini yeniden konumlandırma”, “esas tehdit Rusya ve Çin” gibi iddialar eşliğinde, 736 milyar dolarlık 2020 savaş bütçesini yürürlüğe koyarak yılı kapattı. Kısa bir süre sonra da yeni yılı, yeni bir savaş ve saldırganlık hamlesiyle, Ortadoğu’da yeni bir provokasyona imza atarak açtı.

Iraklı kitlelerin başkent Bağdat’taki Amerikan Büyükelçiliği’ni kuşatarak düzenlediği eylemin ardından, ABD emperyalizmi İran’ı hedef alan saldırganlığını yeni bir düzeye çıkardı. Geçtiğimiz yılın Nisan ayında “terör örgütü listesi”ne aldığı İran Devrim Muhafızları’nın komutanı Kasım Süleymani’yi ve beraberindeki üst düzey askeri yetkilileri haydutça bir eylemle öldürdü. Bu saldırının ardından yaşananlar, İran’ın verdiği karşılık, ABD’nin buna karşı hamleleri, Ukrayna Havayolları’na ait yolcu uçağının düşürülmesi ve sonrasındaki gelişmeler, ABD-İran gerilimine ve bölgenin akıbetine ilişkin tartışmaları dünya gündeminin ilk sıralarına oturttu. Son günlerin özellikle öne çıkan konusu ise, İran’ın “füze sanarak kazara yolcu uçağını vurduğunu” kabul etmesi oldu. Bu trajik olay, İran rejiminin askeri-teknolojik alandaki zafiyetini de açığa vurdu.

Bölgedeki Amerikan karşıtlığı ve bu çerçevede “direniş eksenini”ndeki rolü üzerinden öne çıkan İran Molla rejiminin kendi gerçekliği, bölgede uzun yıllara yayılan ve halen de devam eden yıkımın baş sorumlusunun ABD olduğunu hiçbir şekilde unutturmamalıdır. ABD emperyalizmi ve Ortadoğu’daki işbirlikçi devletler bölgenin sömürülen ve ezilen halkları için en büyük tehdittir.

YAKIN DÖNEMDE ABD’NİN BÖLGEDE YOL AÇTIĞI YIKIM

Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalist egemenlik mücadelelerinin başlıca alanı olan Ortadoğu, emperyalist kapitalist barbarlığın en vahşi yüzünün ortaya serildiği bölgelerin de başında gelmektedir. Sovyetler Birliği’nin çöküşü ve onu kısa süreliğine izleyen tek kutuplu dünya düzeninin son bulmasıyla birlikte emperyalist hegemonya krizinin derinleşmesi, Ortadoğu’yu yeni kirli yıkım savaşlarıyla yüz yüze bırakmıştır.

11 Eylül 2001’de İkiz Kuleler’e saldırının ardından “teröre karşı savaş” adı altında Ortadoğu’ya yönelik savaş ve saldırganlık politikalarını yeni bir düzeyde hayata geçiren Amerikan emperyalizmi, bölgede muazzam boyutlarda bir insani ve maddi yıkıma yol açmıştır. ABD’nin Afganistan ve Irak’ı doğrudan işgaliyle başlayan kıyımlar, bugün Suriye, Yemen, Libya’daki sıcak çatışma ve savaşlarla devam etmektedir. ABD’nin yeri geldiğinde bizzat kendisinin katıldığı, dışında kaldığı durumlarda ise, bölgedeki işbirlikçi devletler ve cihatçı çeteler eliyle yürüttüğü bu emperyalist savaş ve saldırganlık nedeniyle, salt askeri çatışmalar içinde yüz binlerce sivil katledilmiştir. Buna açığa ve sefaletle mahkûm edilerek, göçe zorlanarak ölüme sürüklenenler eklendiğinde, sayı milyonları bulmaktadır.

Bugün ikiyüzlüce bölgeden çekilme söylemlerini öne süren ABD Başkanı Donald Trump’ın, milyar dolarları bulan “maliyet”i buna gerekçe olarak göstermesi ve üstüne saldırılarına devam etmesi, hem emperyalist arsızlığının bir dış vurumudur ve hem de bölgesel çıkarları uğruna daha yıkıcı bir savaşı göze almaktan hiç de kaçınmayacağına bir göstergesidir.

HEGEMONYA KRİZİ VE “İRAN’I KUŞATMA” POLİTİKALARI

Çok kutuplu emperyalist dünya sis-

temi, günden güne derinleşen bir hegemonya krizi yaşamaktadır. Hegemonik konumu çözülmekte olan ABD’nin bunun sonuçlarıyla yüz yüze kaldığı bölgelerden biri de Ortadoğu’dur. Bunun etkisiyle, Türkiye örneğinde olduğu gibi stratejik müttefikleriyle dahi ciddi gerilimler yaşamaktadır. Fakat öte yandan, gücünü ve etkisini koruyabilmek için, askeri ve teknik üstünlüğünü hoyratça kullanmaktan, bunun yol açacağı yeni savaşları göze almaktan da geri durmamaktadır.

Hegemonyasını korumak adına savaş ve saldırganlığı sonuç alıcı bir yöntem olarak gören ABD emperyalizmi, tam da bu nedenle İran’ı hedef alan saldırılarını yeni bir boyuta taşımış bulunmaktadır. ABD Başkanı Donald Trump’ın, “*İran bugüne kadar hiçbir savaşı kazanmadı, ama hiçbir müzakereyi de kaybetmedi*” sözleriyle, aba altından sopa gösteren tutumu da bunun dolaysız bir göstergesidir. Kasım Süleymani’yi öldürdükleri saldırının ardından ilk sözleri bu olan Trump, hamlelerine gerekçe olarak Irak’taki hegemonyalarının tehlikede olduğunu itiraf eden şu ifadeleri kullanmıştır: “*Son 15 yılda İran Irak üzerinde git-gide daha fazla kontrol elde etti ve Irak halkı bundan mutlu değil. Bunun sonu asla iyi olmayacak!*”

ABD’nin kendi saldırganlığını “Irak halkı için” diye yutturmaya çalışması, elbette ki koca bir yalandır. Zamanında

aynı yalanla bu ülkeyi işgal etmiş, böylece de gerçekte Irak halkı için acı, katliam ve yıkımların en korkunç örneklerinden birini hazırlamıştı.

ABD emperyalizmi, bu savaş ve saldırganlık hamlelerine farklı biçimlerde de olsa devam edeceğinin işaretlerini vermektedir. Bölgeye ek asker sevkiyatları, İran’a yönelik yeni yaptırımlar, 2015 yılı nükleer anlaşmasının yerine “İran’ın faydalanamayacağı yeni bir anlaşma” çağrısı ve düşen yolcu uçağı ardından yürütülen kampanya, bu yönde atılan adımlardır. İran rejiminin bölgedeki nüfuzunun zayıflamasını isteyen batılı emperyalistler ve bölge devletleri de bu kampanyaya katılarak ona destek vermektedirler.

Ortadoğu’da savaş ve saldırganlığı tırmandırmaktan kaçınmayan ve son yirmi yılda bölgede milyonlarca kişinin yaşamına mal olan katliamların baş sorumlusu olan ABD’ye ve işbirlikçilerine geçit vermek, bölgenin ezilen ve sömürülen halklarını yeni toplu katliamlar ve yıkımlarla yüz yüze bırakacaktır. Bu gerçeği gözetecek, emperyalizme olduğu kadar emperyalist savaş aygıtı NATO’nun güneydoğu sınırının koruyucusu Türk sermaye devletinin bölgedeki savaş ve saldırganlıktaki rolüne karşı da işçilerin birliği ve halkların kardeşliğini büyütme, Türkiyeli devrimcilerin temel önemde ve öncelikli sorumluluklarından biridir.

Gelişmeler ışığında kapitalizm ve savaş

A. Engin Yılmaz

2020 yılının ilk günlerinde, İran'ın en üst düzey komutanı Kasım Süleymani Trump'ın emriyle öldürüldü. Bu korsanlığı "stratejik sonuçlarının bilincindeyiz" diye açıklayan ABD, bölgeye ve giderek dünyaya yayılma potansiyeli taşıyan yeni savaşı tetikleyebileceğini ortaya koydu. İran'ın tehditlerini, "sadece bölge değil, dünya sahnesi de savaş alanına döner" sözleriyle yanıtladı. "Artık ABD'nin ulusal güvenliğinin başlıca önceliği terörizm değil, büyük güç rekabetidir" sözleri de, bu çılgınlığın gerisinde neyin durduğunu yeterli açıklıkta anlatıyor.

İran saldırıyı tehditlerle yanıtlayıp intikam sözü verdi ve füzelerle iki ABD üsünü vurdu. Bu gelişmeler yeni bir dünya savaşının patlak verip vermeyeceği tartışmalarını yeniden gündeme taşıdı.

Böyle bir tehlikeyi ciddiye almak için fazlasıyla neden var. Zira her şeyden önce, "Emperyalist tekeller arasında dünya ölçüsünde süren kıyasıya rekabet, büyük emperyalist devletler arasında pazarlar, hammadde kaynakları, kârlı yatırım alanları ve genel olarak nüfuz alanları uğruna şiddetli mücadele biçimini aldı. Eşitsiz gelişmenin şiddetlendirdiği bu mücadele, görülmemiş boyutlara varan militarizmin ve dünya egemenliği uğruna verilen emperyalist savaşların kaynağı haline geldi." (TKİP Programı)

Emperyalist saldırganlığın, kapitalist dünya ekonomisi ve dünya hakimiyeti açısından kilit önemde rol oynayan Ortadoğu'da yoğunlaşması dünya savaşı tehlikesini büyütülmektedir. İran'ın "ABD'yi bölgede yok etme süreci başladı" türündeki iddialı tehditlerine rağmen misillemesini ABD'yi saldırıya mecbur etmeyecek dozda tutması ve kıskırtmamaya özen göstermesi, ABD'nin de sorunu bu haliyle "kapatma" tutumu sergilemesi, felaket tehlikesini ortadan kaldırmış olmaktan ziyade ertelemiş bulunmaktadır.

ABD RAKİPLERİNİ DE SINAMIŞ OLDU

ABD emperyalizmi uluslararası hukuku hiçe sayan korsanlığı ile öteki emperyalist güç odaklarının tutumunu da test etmiş oldu. Avrupalı emperyalistler gerilimin düşürülmesi çağrısı yaparken, bir savaş ilanı anlamına gelen egemen bir ülkenin üst düzey komutanının öldürülmesini kınamayı göze alamadılar. Dahası İran'ı suçlama yoluna giderek, ABD'yi

destekleme konumunda oldular.

Almanya Başbakanı Merkel, Fransa Devlet Başkanı Macron ve Britanya Başbakanı Johnson tarafından yapılan açıklamalarda, General Kasım Süleymani'nin komutası altındaki Kudüs Gücü'nün istikrarsızlaştırıcı faaliyetlerine ilişkin kaygılar dile getirildi. İran'a, bölgedeki istikrarsızlığı derinleştirebilecek bir askeri saldırıdan ve gerilimi tırmandırmaktan kaçınması gerektiği hatlatıldı. İngiltere, savaş gemilerinin füze fırlatmaya hazır olduğunu ilan etti. Rusya, "bölgede macaracı bir adımdan" sakınmak gerektiği uyarısı yapsa da, ABD karşısında itidalli bir tutum takındı. Çin ise "uluslararası ilişkilerde güç kullanımına her zaman karşı çıktığını" belirterek, suya sabuna dokunmamayı tercih etti.

Tüm bunlar, sarsılan ve çözülen hegemonyasına rağmen ABD'nin hala da dünyanın egemeni olduğu gerçeğine bir kez daha ortaya koydu.

EMPERYALİZMİN GERİCİ DOĞASI

Bunalımları aşmanın bir yolu olarak, içerde gericiliğini ağırlaştırmak, uluslararası planda daha yaygın biçimde saldırganlık ve savaşlara başvurmak emperyalist burjuvazinin temel politik yönelimidir. Özellikle 11 Eylül saldırısı sonrasında ABD için değişmez bir yönelim olmuştur bu.

Hegemonyasındaki çözülme ve yeni emperyalist güç odaklarının yükselmesi karşısında ABD, dünya jandarması rolünü koruyabilmek için, uluslararası ilişkileri çıkarları doğrultusunda yeniden şekillendirmek yoluna gitti. 11 Eylül saldırısını, yeni bir savaşlar dönemini ilan

edip başlatmanın fırsatına çevirdi. Tüm dünyayı kapsayacağını duyurduğu çok yönlü savaşın açılışı Afganistan oldu. Bunun "şer eksenli" olarak nitelediği ülkelere de yönelecek bir savaşlar serisi olarak yaşanacağını ilan etti.

İzleyen gelişmeler, emperyalizmin özünde var olan militarizm, saldırganlık ve savaşları şiddetlendirdi, bir dünya savaşı tehlikesini tırmandırdı. Emperyalistler arasındaki çelişmenin giderek sertleşmesi buna yeni bir itilim kazandırdı.

Körfez savaşı, Balkan savaşı, Afganistan, Irak savaşı, Suriye ve Yemen vekalet savaşları, bölgenin toplamını ateşe verebilecek potansiyelle sahip İran-ABD kavgası, yanı sıra başka bölgeler üzerinde yaşanan sayısız gerilim ve çatışmalar, trilyonların ayrıldığı savaş bütçeleri, uzayda silahlanma gibi olgular, yeni bir emperyalist paylaşım savaşının yolunu döşeyen kilometre taşlarıdır.

Geride kalan birkaç on yılda tüm emperyalist güçler dünya savaşı ve nükleer çatışma hazırlıklarını tırmandırdılar, savaş teknolojilerini modernleştirip güçlendirdiler. Çünkü onlar yeni bir paylaşım savaşının kaçınılmaz olacağı bilinciyle hareket ediyorlar. Zira, "Kapitalizmin tekeli aşaması olan emperyalizm, kapitalizmin bütün çelişmelerini öylesine keskinleştirir ki, 'barış' ancak yeni savaşlar için bir soluk alma dönemi olarak kalır."

Savaşın nesnel tarihsel anlamı, hangi sınıflar tarafından ne için yürütüldüğü, savaşı bir dünya önündeki engellerin neler olduğu, gerçek barışın nasıl kazanılacağı vb. sorular proletarya ve emekçi sınıflar için belirleyici önemdedir. Nasıl ki barış talebi ve mücadelesine kayıtsız ka-

linamaz ve küçümsenemez ise, şu temel önemde gerçek de asla unutulmamalıdır: "Savaş kapitalizmden ayrı tutulamaz. Bu nedenle savaşın yok edilmesi ancak kapitalizmin ortadan kaldırılmasıyla, yani sömürücü burjuva sınıfın devrilmesiyle, ... sosyalizmin inşası ve sınıfların ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. 'Gerçekçi' olduğu ne kadar iddia edilirse edilsin, bütün diğer teori ve öneriler sömürü ve savaşı devam ettirmek için ortaya atılmış bir aldatmacadan başka bir şey değildir." Bu sözler, barış uğruna mücadelenin hangi bakış açısıyla ele alınması gerektiğini de ortaya koymaktadır.

SAVAŞA KARŞI MÜCADELENİN GÜNCELİĞİ

Emperyalist güç odakları tarafından yürütülen gerici haksız savaşlar, dünyanın yeniden paylaşımı ve halkları köleleştirmek için yapılmaktadır.

Pazarlara ve hammadde kaynaklarına el koymak, emperyalist hegemonya mücadelesinde üstünlük sağlamak amacıyla bu gerici haksız savaşlara karşı mücadele gelinen yerde daha yakıcı bir önem kazanmıştır. Savaşa ve savaşı üreten emperyalist-kapitalist sisteme karşı devrimci sınıf ve kitle mücadelesi geliştirmek günün temel devrimci görevleri arasındadır.

Ortadoğu gibi emperyalist saldırganlık ve gerici savaşların ön cephesi haline gelmiş bir bölgenin merkezinde yer almanın yanı sıra, topraklarımızın komşu halklara karşı bir saldırı üssü haline getirilmiş olması, Türkiyeliler devrimcilere daha özel bir görev ve sorumluluk yüklemektedir.

Avustralya'da orman yangınları ve sonuçları

A. Vedat Ceylan

Kapitalist sistem yarattığı küresel ısınmayla ekolojik dengeyi alt-üst ediyor, insanlığı ve dünyayı her geçen gün daha büyük felaketlerle karşı karşıya bırakıyor. Avustralya'daki yangın, kapitalist sistem aşılmadığı sürece bu tür felaketlerin yaşanacağını gösteriyor

Güneydoğu Avustralya'daki orman yangınları Eylül ayından bu yana büyü-yerek devam ediyor. Yarattığı sonuçlar Güney Pasifik'ten binlerce kilometre uzakta bile kendini hissettiriyor. Dünya Meteoroloji Örgütü WMO'ya göre, duman yüklü bulutlar Arjantin ve Şili'de yaşamı zorluyor. Açık havada kalmanın zorlaştığı Yeni Zelanda'da buzullar kahve rengine büründü. Bilim insanları, güneş ışınlarının daha az yansımından dolayı buzulların daha fazla erimesinden endişe ediyorlar.

Yeni Güney Galler eyaletindeki şehirlerde insanlar nefes almakta zorlanıyorlar. Duman bulutu 20 milyon kilometrekareye yayılarak Rusya'nın büyüklüğüne ulaşmış bulunuyor ve yayılmaya devam ediyor.

Devasa duman bulutları solunum sistemine ciddi derecede zarar veren kurum parçacıkları, azot oksit, karbon monoksit, hidrokarbonlar gibi kirli bir hava kokteyli içeriyor.

2017 yılında Kaliforniya'ya bağlı San Diego'da çıkan nispeten küçük yangının -40 kilometrekare- özellikle çocuklar için ağır sonuçları olmuştu. Hastanelerin acil servisleri solunum yolu rahatsızlıkları nedeniyle dolup taşmıştı. Etkilerinin uzun vadede ağır sonuçlara yol açacağı da vurgulanmıştı. Kaliforniya'daki yangının Avustralya'daki yangının yanında denizde damla kaldığı düşünülürse, insanlar üzerinde ne gibi etkileri olacağı ve uzun vadede nasıl sonuçlar doğuracağını tahmin etmek zor olmasa gerek.

Uzmanlar, yangınların aylarca devam edebileceğini söylüyorlar. Atmosfere yaklaşık 400 milyon ton CO2 yayıldığı

Yaşanan felaketlerin sorumlusu, doğayı hoyratça yıkıma uğratarak ekolojik dengeyi altüst eden kapitalizmdir. Tekellerin "kar, daha çok kar" hırısır. Dolayısıyla, doğaya sahip çıkma ve iklim mücadelesi, gezegenimizi yaşanmaz hale getiren emperyalist kapitalizmi hedeflemek durumundadır.

tahmin ediliyor.

Avustralya son 100 yılda bir dereceden fazla ısınmış bulunuyor. 1990'dan bu yana yangınların arttığı güneydoğu Avustralya'da yağışlar Nisan'dan Ekim'e kadar yüzde onbir oranında azaldı. Su kaynakları kurumaya başladı.

Paris İklim Anlaşması'na göre, devletler küresel ısınmayı iki derecenin altında tutmaya karar vermişlerdi. Avustralyalı iklim aktivisti Philip Sutton, "Dünya bir derece ısındığında Avustralya'da ne olduğunu görüyoruz" diyerek, durumun vahametini işaret ediyor. Avustralya'da yaşanan orman yangınları, 1,5 derecelik bir ısınma hedefinin nasıl sorumsuzca olduğunu gösteriyor.

Orman yangınlarında, bazı kaynaklara göre 500 milyon, bazı kaynaklara göre

de bir milyar hayvan yanarak yok oldu. Onbinlerce deve ve yabani at, su kaynaklarını tükettikleri gerekçesi ile öldürülmeye başlandı. 10 milyon hektardan fazla bir bölge kül oldu. Böylece bir kıta yok olmayla karşı karşıya bulunuyor.

Friedrich Engels, bir asrı aşkın bir süre önce, *Doğanın Diyalektiği* adlı eserinde marksistlerin doğa anlayışını şöyle özetliyor:

"Bilinmelidir ki; doğal varlıklar üzerinde kazandığımızı zannettiğimiz her zafer için doğa bizden öcünü alır. Mezopotamya, Yunanistan, İtalya, Orta Asya ve başka yerlerde işlenecek toprak elde etmek için ormanları yok eden insanlar, çölleşmeye zemin hazırladıklarını, dağlardaki kaynakların sularını kuruttuklarını, azgın sel yığınlarının ovaları basmasına neden

olduklarını akıllarına bile getirmemişlerdir. Artık anlamalıyız ki; bizler hiçbir zaman doğaya egemen olmak gibi bir çaba içinde olmamalıyız; tersine etimiz, kanımız ve beynimizle ondan bir parça ve onun tam ortasında olduğumuzun bilinciyle davranmalıyız. İnsan olarak doğa üzerinde kurduğumuz egemenlik, onun yasalarını tanıma ve doğru olarak uygulayabilme üstünlüğüne sahip olabilmemizden öteye gitmemelidir. Hele varoluşumuzun ilk koşulu olan suyu ve toprağı bir alışveriş nesnesi yapmak, insanın kendisini bir alışveriş nesnesi yapmaya doğru atılmış bir adımdır. Su ve toprağın alınır, satılır bir mal haline getirilerek bir azınlığın tekeline alınması ve geri kalanların dışlanması ahlaksızlıktan başka bir şey doğurmaz."

Yaşanan felaketlerin sorumlusu, doğayı hoyratça yıkıma uğratarak ekolojik dengeyi altüst eden kapitalizmdir. Tekellerin "kar, daha çok kar" hırısır. Dolayısıyla, doğaya sahip çıkma ve iklim mücadelesi, gezegenimizi yaşanmaz hale getiren emperyalist kapitalizmi hedeflemek durumundadır.

Libya Ulusal Ordusu: Türkiye'ye ait İHA düşürdük

Libya Ulusal Ordusu'nun (LUO) El Karama operasyon merkezinden yapılan açıklamada, 12 Ocak'ta Türkiye'ye ait olan ve Ulusal Mutabakat Hükümeti

(UMH) güçlerine havan mermileri taşıyan bir İHA düşürdükleri duyuruldu.

Açıklamada "Havan mermileri taşıyan düşmana ait bir Türk İHA'sı düşür-

rüldü. Bu (uçuş) ateşkesin ihlalidir. İHA, 128. Piyade Taburu'na ait Şehit Abdullah el-Utayri Kıtası tarafından vuruldu" ifadelerine yer verildi.

Berlin'de kitlesel LLL yürüyüşü

Almanya'nın Berlin kentinde, her yıl ocak ayının ikinci hafta sonunda düzenlenen geleneksel Luxemburg, Liebknecht, Lenin yürüyüşü binlerce kişinin katılımıyla gerçekleşti.

Alman Kasım Devrimi'nin önderlerinden Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg'un 101. ölüm yıldönümlerindeki yürüyüş için kitle sabah saatlerinden itibaren Franfurter Tor'da toplanmaya başladı. Toplanma yerinde Alman partilerinden bazıları araçlar üzerinde kurdukları kürsülerden güncel sorunlara dair ajitasyon konuşmaları yaptılar. Saat 10.00'dan itibaren kortejler oluşturularak yürüyüşe geçildi.

Organizasyon bileşenlerini temsilen çeşitli parti ve örgütlerin bayrak ya da flamalarıyla karma bir kitle en önde yürüdü ve "Luxemburg Liebknecht Lenin - Kimse unutulmadı! Ayağa kalk ve diren!" şiarlı ortak pankartı taşıdı. Her yıl kullanılan uzun güzergah, bir kez daha devrim ve sosyalizm şiarlarıyla, araçlardan/megafonlardan marşlar ve konuşmalarla yankılandı. 10 binin üzerinde bir katılım la oluşan uzun yürüyüş kolu, Almanların yanı sıra göçmen parti ve örgütler ile çeşitli sol kurumların pankartları, bayrakları, flamalarıyla donanmıştı. Genelde hakim olan kırmızı renkler, devrimci ve sol şiarların-simgelerin yer aldığı pankartlar vb. ile yürüyüş, her zamanki gibi sosyalizm ve komünizmin güncelliğini yansıttı. Yürüyüş boyunca, başta gençlik

olmak üzere kortejlerden yükselen devrimci, sosyalist, enternasyonal sloganlar hiç eksik olmadı.

Alman partilerden DKP, MLPD ve Die Linke ile bu partilerin gençlik örgütlerinin katılımı ön plandaydı. Toplamda DKP'nin katılımı belirgin bir ağırlığa sahipti. MLPD ise kortejinin derli toplu oluşu ve baştan sona süren canlılığı ile dikkat çekti. Ayrıca yürüyüşün sonlandığı alanda, çeşitli grupların temsilcilerinin konuştuğu bir miting düzeni oluşturdu. Bunların dışında gençliğin ağırlıkta olduğu irili ufaklı çok sayıda yerli sol grup coşkularıyla ve oluşturdukları bloklarla yürüyüşte yer aldılar.

Farklı ülkelerden göçmen sol grupların katılımındaki ana gövdeyi ise her yıl olduğu gibi yine Türkiyeli sol parti, örgüt ve çevreler oluşturdu. Fakat Türkiyeli grupların katılımında önceki yıllara nispeten bir zayıflama olduğu da gözlemlendi. Bunun dışında kalan birkaç kortejden birini oluşturan komünistler, görseelliğiyle ilgi çeken TKİP imzalı "21. yüzyıl sosyalizmin olacak" şiarlı pankart ve parti bayraklarıyla yürüdüler. Bir-Kar bayraklarının da taşındığı yürüyüşte, iki ayrı pankart ve kırmızı bayraklar taşıyan Revolutionärer Jugendbund (Avrupa DGB) coşkusu ve devrimci sloganlarıyla dikkat çekti.

Her yıl olduğu gibi yürüyüşün sonlan-

dığı mezarlık önündeki alanda çok sayıda stand kuruluydu. Alana ulaşan kitleler bayrak ve pankartlarını girişte bırakarak mezarlığa girip, Sosyalistler Anıtını ziyaret ettiler, anıtı ve Kasım Devrimi'nin ölümsüzlerine ait mezarları kırmızı karanfillerle donattılar. Ayrıca yürüyüşe katılanlar dışında, çoğunluğunu yaşlı kuşağın oluşturduğu binlerce kişi de sabah-tan başlayarak anıt mezar ziyaretinde bulundu.

Almanya'da devrim ve sosyalizme ait sembollerle, şiarlarıyla, görseelliğiyle apayrı bir öneme sahip olan LLL yürüyüşü, anıt mezar ziyaretlerinin ardından sona erdi.

Revolutionärer Jugendbund (Avrupa DGB) her sene olduğu gibi bu sene de gençleri geleneksel Luxemburg-Liebknecht-Lenin yürüyüşüne seferber etti. Örgütün her yerelinden katılan RJ'liler, hafta sonunu değerlendirmek için, pazar günü düzenlenen yürüyüşün bir gün öncesinde Almanya Meclisini topladılar.

Meclis'te gelecek üç ayın programı ve hedefleri belirlendi. Yerellerin rapor mahiyetindeki bilgilendirmelerinin ardından, 2019 Aralık sonunda gerçekleşen eğitim kampı üzerine konuşuldu. Değerlendirmede, eğitim kampının başarılı olduğu ve senede en az bir kere yapılması gerektiği vurgulandı. Buna ek olarak senede bir kere yaz kampının ve belli tatil zamanları için hafta sonlarında eğitim çalışmalarının düzenlenmesi kararlaştırıldı. Ayrıca okuma programlarını

sürdüren yerellerin temsilcileri marksist eğitimin yerelerde de devam etmesi gerektiğine işaret ettiler.

Yerellerin dikkat çektiği başka bir önemli konu da Almanya'da yükselen faşizm tehlikesiydi. Faşistlerin artık daha cesaretli olduğu ve yaptıkları gösterilerde devlet tarafından nasıl korundukları anlatıldı. Özellikle Ruhr bölgesinde birçok şehirde oluşan, semtleri koruma adı altında yabancılara saldıran sağcı "Halk Birlikleri" tartışıldı. Buna karşı ilerici örgütlerin ittifakının olması ve faşistleri durdurmak amacıyla protestoların düzenlenmesi gerektiği söylendi.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü

Berlin'de RJ Meclisi ve LLL yürüyüşü

planlamasında ise yerellerin kendi şehirlerindeki merkezi mitinglere ve yürüyüşlere katılması kararlaştırıldı. Ön çalışma olarak stand faaliyetleri ve seminerler düzenlenmesi konusunda fikir birliğine varıldı. Öte yandan önümüzdeki haftalar için ayrıca İran ve ABD arasındaki gerilimin yarattığı savaş tehlikesine işaret eden bildirimlerin dağıtılması ve haberlerin yazılması önerildi.

Melis'teki son konu "kaybedilmiş devrim" ve LLL yürüyüşüydü. Yürüyüşün Avrupa'daki devrimciler için neden bu kadar önemli bir gelenek olduğunu anlatmak için, bir yoldaş Kasım Devrimi'ni ve 1918'den 1923'e kadar süren devrim-

ci durumu özetledi. Konuşmasında Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht'in oynadığı rolü ve Birinci Emperyalist Dünya Savaşı karşısındaki devrimci anti-emperyalist duruşu vurguladı. Son olarak güçlü bir devrimci sınıf partisinin eksikliğine dikkat çekti. Konuşmadan sonra yürüyüş için görev dağılımı yapıldı.

Ertesi gün devrimci sloganları ve enternasyonal marşlarıyla ilgi çeken RJ, yürüyüşün anlamını başarıyla ifade edebildi. Ayrıca 2020 Engels'i anma yürüyüşüyle ilgili bildirimler ve *Resistance* bülteninin son sayıları dağıtıldı. RJ için, LLL'nin bu seneki farkı, birçok yeni gencin katılımıydı. Devrimci işçi hareketinin tarihinden etkilenen yeni gençler artık RJ'nin yerellerinde aktif olmak istediklerini açıkladılar.

REVOLUTIONÄRER JUGENDBUND

“Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için eğitim hakkı çalıştayı” sonuç deklarasyonu...

Üniversiteler bizindir, bizimle özgürleşecek!

6-7 Aralık 2019 tarihinde “Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için eğitim hakkı çalıştayı”nı gerçekleştirdik. Çalıştay eğitim alanında ve üniversitelerde dününden bugüne yaşanan gelişmeleri ve bugünkü tabloyu tartışma, sonuçlar çıkarma, “Nasıl bir eğitim, nasıl bir üniversite?” sorusuna yanıtlar üretme ve bir mücadele programı oluşturma hedefi ile toplandı. 12 farklı üniversiteden ve 33 farklı bölümden öğrencinin katılımı ve Sibel Özbudun, Fuat Ercan, Taner Timur hocalarımızın katkıları sayesinde başarıyla sonuçlandı.

Çalıştayımız “eğitim hakkı”nın her yönüyle gasp edildiği bir süreçte toplandı. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, “Her şahsın eğitim hakkı vardır. Eğitim hiç olmazsa ilk ve temel safhalarında parasız” olmalıdır demektir. Ancak, neoliberal politikaların bir sonucu olarak eğitim bir hak olmaktan çıkmış, alınıp satılan bir metaya dönüşmüştür. Yanı sıra, AKP iktidarı kültürel odak olamamasının nedenlerinden birini bu alandaki başarısızlığı ile açıklamaktadır. Dinci gerici iktidarın üniversitelere dönük saldırı sürecinin hızlanacağını gösteren bu açıklama sistemin mantığını özetlemektedir. Eğitim ve üniversiteler egemen sistemin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmektedir.

Türkiye’de de eğitim sisteminin bir bütün olarak yaşadığı kaos bu politikaların bir sonucudur. Üniversitelerdeki tablo artık vahim bir hal almıştır. Geleceksizliğin diğer adı olan genç işsizlik rakamlarının yanı sıra üniversiteyi bırakma oranları bunun göstergesidir. Birçok üniversite öğrencisi hem çalışıp hem okumak zorundadır. İntiharlar, cinsel istismar, uyuşturucu, değersizlik, akademik kadroların niteliksizliği, akademik üretimlerin anti bilimselliği, “gecekondu” üniversiteleri, sosyal bilimlerdeki ölüm sessizliği, üniversite araştırmalarının sermayeye peşkeş çekilmesi, üniversite yönetimlerinin tek adam tarafından belirlenmesi vb. güncel tablonun özeti.

Üniversitelerde yaşanan tablo neoliberal politikaların geldiği boyutu da gözler önüne sermektedir. Bu yanı sıra çalıştayımız ön süreciyle birlikte saldırıların arka planına açıklık getirmiştir. Gençlik hareketinin özneleri açısından saldırıla-

Eğitim alanında yaptığımız her tartışma bizi sistemi sorgulamaya götürdü. Kapitalizmin eğitim alanındaki tahribatının arka planına ilişkin söylediğimiz her söz geleceğimize ve özgürlüğümüze dair sorumluluklar içeriyordu.

rin arka planını derinlemesine kavramak noktasında bir ihtiyacı karşılamıştır. Bu, çok yönlü bir politik hazırlık sürecini işletmek ve en önemlisi geniş gençlik kesimlerini bu saldırılar ve güncel gelişmeler karşısında taraflaştırmak anlamına gelmektedir.

EĞİTİM HAKKI ÇALIŞTAYIMIZIN ÖN SÜRECİ GELECEĞE DÖNÜK BİR HAZIRLIKTIR!

Çalıştay bileşenleri olarak çok yönlü bir politik hazırlık süreci geçirdik. Konu başlıklarına ilişkin oluşturduğumuz kaynak listemizdeki kitap ve makaleleri okuduk, tartıştık. Çalıştayımızda ele aldığımız her konu başlığına dönük bir atölye çalışması yaptık. Farklı şehir ve üniversitelerde kurduğumuz atölyelerde, “Üniversite nedir?”, “12 Eylül’den bugüne eğitimde neoliberal dönüşüm”, “YÖK ve YÖK düzeni”, “12 Eylül’den bugüne gençlik hareketi”, “Nasıl bir eğitim, nasıl bir üniversite” konularını tartıştık.

Her gündemi eğitim hakkımıza sahip çıkmak için bir fırsata çevirdik. İstan-

bul’da yaşanan deprem sonrası İÜ, İÜ-C gibi üniversitelerin fakülte binalarında, öğrenci yurtlarında ciddi hasarlar oluştu. Bu hasarlara rağmen bir şey yapmayan ve “okula girin” diyen üniversite yönetimine karşı öğrenciler günlerce binalara girmediler ve eylemler yaptılar. Burada yaşam hakkımıza sahip çıkmamız için birlik olmamız gerektiğini tartıştık. Kampüslerimizin güvenli hale getirilmesi, ranta ve talana açılmaması, deprem tehlikesine karşı yerinde dönüşümü için imzalar, dilekçeler topladık. Üniversite yönetimlerini bizi bilgilendirmeleri için adım atmaya zorladık.

Gençlik hareketi açısından önemli bir mücadele günü olan 6 Kasım’a bu eksenle hazırlandık. 6 Kasım’da gerici, baskıcı, piyasacı eğitime, YÖK ve YÖK düzenine karşı mücadele çağrısını yükselttik.

Kadına yönelik şiddetin bu denli arttığı bir dönemde bu konuda duyarlılık yaratmak, gençliği taraflaştırmak için çalışmalar yürüttük. Çeşitli söyleşiler, film gösterimleri ve etkinlikler gerçekleştirdik.

Üniversitelerde yaygın duyurusunu

yaptığımız, Eğitim Sen’in düzenlediği “eğitim hakkı” üzerine mitingde taleplerimizi haykırdığımız, üniversitelerde yaşam hakkının hiçe sayıldığı somut durumlara müdahale ettiğimiz, kadına yönelik şiddete karşı mücadele gününde yaşam hakkımıza sahip çıktığımız bir ön süreç ile çalıştayımızı gerçekleştirdik.

ÇALIŞTAYIMIZ ONLARCA ÜNİVERSİTELİNİN BİRLİĞİMİZİ GÜÇLENDİRME ÇAĞRISINI YÜKSELTİĞİ BİR KÜRSÜDÜR!

Çalıştay günü salonundaki canlılık ve kararlılık güçlü bir ön süreç geçirdiğimizin göstergesiydi. Hocalarımız Fuat Ercan ve Sibel Özbudun’un eğitim, öğretim, sermaye, devlet ve siyaset ilişkilerinden AKP’li yıllara uzanan anlatımları tartışmaları ayrıntılandırdı. Taner Timur hocamızın üniversitelerin tarihsel gelişimi ve dönemlerle bağlantılarını ele alan sunumu gelecek için umut vericiydi.

Eğitim alanında yaptığımız her tartışma bizi sistemi sorgulamaya götürdü. Kapitalizmin eğitim alanındaki tahriba-

tının arka planına ilişkin söylediğimiz her söz geleceğimize ve özgürlüğümüze dair sorumluluklar içeriyordu. "Dünyada gelişen gençlik hareketi" başlığı altında Revolutionärer Jugendbund'un (Avrupa DGB) gerçekleştirdiği ayrıntılı sunum, gençliğin dünyanın her yerinde ayakta olduğunu ortaya koydu.

İki gün boyunca hocalarımızın değerli katkıları ve üniversitelilerin konuşmaları bir gerçeğe işaret ediyordu. Üniversitelerin İletişim, Siyasal, Eğitim Fakültesi, Mühendislik, Hukuk, Tıp, MYO vb. farklı bölümlerinde okuyan arkadaşlarımızın anlatımları, yaşanan sorunların birbirinden farklı olmadığını gösteriyordu.

Bu yanı sıra çalıştayımız, hocalarımızın ve farklı üniversitelerde okuyan öğrencilerin mücadele çağrısını yükselttikleri bir kürsü işlevi gördü.

ÖZGÜRLÜĞÜMÜZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN EĞİTİM HAKKIMIZI GASPETTİRMEYECEĞİZ!

Çalıştayımız vesilesiyle yükseköğretimde ortaya çıkan tabloyu özetlemek gerekirse:

* Kapitalizmde eğitim süreçleri burjuvazinin ihtiyaç duyduğu işgücünü sağlamak bakışı ile şekillenmektedir. Siyasal ve kültürel planda sistemin yeniden üretimine hizmet etmektedir. Eğitimin ne olduğu olgusu, nasıl bir toplumsal sistemde yaşandığından bağımsız değildir. Bunun bir boyutunu işlevi, diğer boyutunu ise ideolojik bir araç olarak üstlendiği rol anlatmaktadır. Eğitimin temel amaçlarından biri birikimin aktarılması ama aynı zamanda sistemin yeniden üretimi sürecinin bir parçası olmasıdır. Bir üst yapı kurumu olarak eğitimin ideolojik olarak üstlendiği bu rol, mevcut toplumsal sistemin devamlılığını sağlamayı esas alır.

* Üniversitelere her dönem farklı görevler tanımlanmıştır. Ortaçağ'da üniversiteler kutsal kitapları yorumlamaktan yönetici zümrelerin yetiştirilmesine kadar değişik misyonlar üslenmiştir. Bugün ise ilerici akademisyenlerin ihraç edildiği, bilimsel kırıntıların dahi yok olduğu, içerik olarak dinsel olduğu, "gecekondu"/tabela üniversitelerin arttığı, üniversite özerkliğinin lafının edilmediği, yönetimlerinin tek adam tarafından belirlendiği, AKP yandaşı rektörlerin ve akademik kadroların insafına bırakıldığı bir üniversite tablosu ile karşı karşıyayız.

* Üniversiteler sermayenin istemleri ve ihtiyaçları doğrultusunda bilimsel üretim yapmakta ve bilimsel özerkliğini tümüyle yitirmiş bulunmaktadır. Mali özerklik adı altında sermayeye bağımlılığı artırılmış, sermayenin işgücü ihtiyacını karşılamaya endekslenmiştir. AKP, YÖK eliyle üniversiteleri elinde oynatabilmek-

tedir. Sözde bilimsel araştırmalardan rektörlerine, binaların, yurtların, kantinlerin kullanımına kadar üniversiteler her şeyiyle gerici faşist rejimin hizmetindedir. Üniversite bileşenlerinin söz hakkı ellerinden alınmış, özerk-demokratik üniversite yakıcı bir talep haline gelmiştir.

* Üniversitenin her bileşeni açısından bu süreç farklı sonuçlar üretmektedir. Üniversite öğrencileri için paralı eğitim uygulamaları ile eğitim hakkının gaspedildiği bir süreç işlemekte, gelecek beklentisi yok edilmeye çalışılmaktadır.

Çalıştayımızın ön günlerinde YÖK Gençlik Ruh Sağlığı Çalıştayı düzenledi. Bu kapsamda "Üniversite Gençliği Profili" başlığı ile 2016 yılında yapılan ve 2019'da güncellenen araştırmanın sonuçları yayınladı. 21 bin 156 öğrenci ile gerçekleştirilen bu araştırmanın verilerine göre, en çok yaşanan tramvalardan biri "birinin ölümü", diğeri ise "az para ile geçinmek zorunda kalmak"! Okumak için çalışmak zorunda kalan, geleceği konusunda güvensiz bir öğrenci profili!

* Bugün ülkemizde toplumsal muhalefetin durumundan bağımsız bir gençlik hareketinden bahsetmek mümkün değildir. Gençlik hareketi yılları bulan daralma sonucunda en zayıf dönemlerinden birini yaşıyor. Gençlik örgütlerinin dar pratikleriyle sınırlanmış bulunuyor. Bunun nedenlerini tartışmak, çözümünü konusunda atılacak adımları belirlemek önemli bir yerde duruyor. Halihazırda genel bir gençlik hareketinden ziyade ileri kesimlerine daralmış bir hareketten bahsettiğimizi unutmamak gerekir.

* Bu tabloya karşın gençlik bir taraftır. Dönem dönem harekete geçen gençlik, önemli bir dinamik barındırmaktadır. Dünyada yaşanan süreç bunun kanıtıdır. Şil'de, Lübnan'da, Irak'ta, Endonezya'da, Ekvator'da ve daha bir dizi ülkede yaşanan halk hareketlerinin en dinamik kesimi gençliktir. Yanı sıra çevresel yıkım ve iklim krizi üzerinden dünyanın dört bir yanında gençlik ayağa kalkmıştır.

* Türkiye'de de dönem dönem belli eylemselliklerle kendini ortaya koyan

gençlik (bölünme süreci, ODTÜ vb.) önemli bir mücadele potansiyelini barındırmaktadır. Neoliberal yıkımın yarattığı sonuçlar, paralı eğitim uygulamaları, birbirini izleyen zamlar, işsizlik, geleceksizlik, baskı ortamı vb., genel bir hoşnutsuzluğu ve gelecek kaygısını belirginleştirmektedir. Bu da, durgun suların her an karışabileceğinin göstergesidir.

* Mevcut tablonun karanlığı bizleri aldatmamalıdır. Gelişecek gençlik hareketini kucaklamak, devrimci, birleşik, militan bir gençlik hareketi yaratmak için etkin bir politik odak olarak hareket etmeliyiz. Bu dönemde DGB'nin misyonu budur. Üniversitelerde sorunlara devrimci bir perspektifle müdahale edebilen, inisiyatifli, gençlik kitleleri içinde taraf olan ve taraflaştırılabilen bir süreç işletmek sorumluluğu önümüzde duruyor.

Çalıştayımız "eğitim hakkımıza" sahip çıkma kapsamında bir mücadele programı ortaya çıkarmıştır.

Eşit parasız eğitim, özerk-demokratik üniversite!

* Neoliberal dönüşüm süreçlerinin sonucu olarak bugün eğitim paralı hale gelmiştir. "Paran kadar eğitim" mantığı ile eğitim hakkı gasp edilmektedir. Öğrenciler öğrenim giderlerini karşılayamadıkları, çalışmak zorunda kaldıkları için eğitim hakkından yararlanamamaktadır.

Eğitim her düzeyde parasız olmalıdır!

* Eğitim anti-bilimsel hale gelmekte, piyasadan alınan niteliksiz bir metaya dönüştürülmekte ve gericileşmekte, yani içeriği boşaltılarak da eğitim hakkı gasp edilmektedir.

Eşit, parasız, bilimsel-laik, anadilde eğitim!

* Üniversitelerin tepesin çöreklenen YÖK, AKP iktidarı tarafından tahkim edilmekte, üniversitenin asıl bileşenleri hiçbir şekilde söz sahibi olamamaktadır. İlerici öğrenci ve akademisyenler okullardan uzaklaştırılmakta, siyaset ya-

sakları ile susturulmaya çalışılmaktadır. Rektörler atama yoluyla getirilmekte, üniversite yönetimleri sermaye ve devlet eliyle şekillendirilmektedir. Bu nedenle özerk-demokratik üniversite, gençlik mücadelesinin vazgeçilmez taleplerinden birisidir.

Özerk-demokratik üniversite!

* Bugün eğitim hakkı baskı ve zorbalıkla da gasp edilmektedir. Soruşturma, uzaklaştırma, tutuklama vb. saldırıları yoluyla bu yapılmaktadır. Yanı sıra, faşist çeteler, üniversite yönetimleri ve polis eliyle ilerici öğrencilere dönük saldırılar tırmanmakta, bu yolla da eğitim hakkı gasp edilmektedir.

Soruşturma, uzaklaştırma ve tutuklama terörüne son!

* Piyasacı, anti bilimsel, gerici, baskıcı eğitim gençliği kuşatmakta, eğitim ağırlaşan bir toplumsal sorun haline gelmektedir. Eğitim alanında yaşanan dönüşüm bu alandaki herkesi ilgilendirmektedir. Akademisyenler, üniversite çalışanları, öğrenciler olarak, birlikte eğitim hakkımıza sahip çıkmalıyız.

Söz, yetki, karar üniversite bileşenlerine!

Eğitim hakkımızın türlü yol ve yöntemlerle gasp edilmesinin yanı sıra bu sistem insanlığı ve doğayı yıkıma uğratmaktadır. Gezegenimiz talan edilmekte, savaşlar ile ezilen halklar katledilmekte, kadınlar ve çocuklar her türlü şiddete maruz bırakılmakta, krizin faturası emekçilere kesilmekte, sömürü ve işsizlik artmaktadır. Bu nedenle, eğitim hakkımıza sahip çıkarken yaşam hakkımız için mücadele etmek de yakıcı bir hal almaktadır.

Çalıştayımız gençliğin özgürlüğüne ve geleceğine sahip çıktığının bir kanıtıdır. Bundan kaynaklı daha gür haykırıyoruz:

Üniversiteler bizindir, bizimle özgürleşecek!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ
Ocak 2020

Operasyonun arka planı

- Baba, bu hafta kırtasiye parasını vereceğim diye öğretmene söz vermişsin. Bana hatırlat dedi.

- Tamam be kızanım. Senin bu hocan da hepten tez canlı çıktı.

Sessizce bir of çaktı Metin. Evin taksiti, faturalar, pazar masrafları derken ay sonu gelmez olmuştu. Birde üstüne eşinin aldığı yeni koltuk ve yatak odası takımının taksiti eklenince hareket edemez olmuştu. Arkadaşlarıyla kahvede okey oynayamaz hale gelmişti. Ya hesap bana kalırsa korkusundan yolunu bile değıştirdiği oluyordu. Birden aklına çalıştığı otelde cumartesi yapılacak düğün geldi. Belki biraz bahşış toplar, biraz olsun rahatlardı.

Kızanı sevinçle öptü. Cebinde kelen son iki lirasıyla iddia oynamak için dışarı çıktı.

Ertesi gün özenle hazırlandı. Duş aldıktan sonra geveze Uluç'tan aldığı parfümü sıkıp işe doğru yola çıktı. Otobüse bindi. Biraz kalabalıktı. Biner binmez insanların suratı ekşidi. Hatta şoför biner binmez gayri ihtiyari burnunu kapamıştı.

- Ah ulan sahtekar Uluç, senin vereceğin parfümün... dedi içinden.

- Akşam olmuş düğün saati gelmişti. Metin kimin düğünü olduğunu da öğrenmişti. Tekstil patronu Mithat'ın kızının düğünüymüş.

- Hadi yaşadın, akşam sağlam bahşış kaldıracaksın dedi arkadaşı.

O yüzden akşam olmadan otelin kapısına dikilmiş, davetlileri beklemek için beklemeye başlamıştı. Davetliler yavaş yavaş gelmeye başladılar. Metin bir o Mercedes'in kapısını açıyor, bir o jipten inen davetliyi karşılıyordu. Canla başla bahşış peşinde koşuyordu. Ancak ne yaptıysa bir türlü bahşış alamıyordu. Bir ara tuvalete gidip yüzüne baktı, acaba yüzünde mi bir acayıplık var diye düşünmüştü. Bir buçuk saat koşturmaktan kafasındaki şapka kan ter içinde kalmıştı.

Tam ümidini yitirmek üzereyken, polis eşliğinde gelen makam aracı umutlandırdı. Metin ne de olsa yıllardır bu adamlara oy veriyordu. Artık eşek değillerdi ya, beni de görürler diye düşündü. Hemen arabanın kapısına atılmak istedi. Bunu gören polis Metin'i ensesinden tuttuğu gibi kenara koydu.

- Lan salak, ne yaptığını sanıyorsun, vali beyin yanına elini kolunu sallayarak

gidebilir misin, diye azarladı.

Şaşkın adam uzaktan da olsa valiye baktı. Belki dönüp bana bakar diye düşündü. Oralı bile olmayan vali yanındaki ajan tipli robotik adamlarla hızla salona doğru yöneldi.

Metin hala otel kapısında belki biri gelir diye bekliyordu ancak düğün çoktan başlamıştı. Umudu kalmayan Metin onu ensesinden yakalayan polise, meymenetsiz valiye, o burnu havada beyle-re okkalı bir küfür sallayarak içeri girdi. Oğluna ne diyeceğini düşünmeden de edemiyordu.

Hasan bey bir buçuk yıldır Eaton'da yönetici memur olarak çalışıyordu. İdari işlerde memur olarak işe başlamış, zaman içinde gayret göstererek idari işler müdürü olmuştu. Ancak son yıllarda başında bir türlü çözemediği bir bela vardı. Yıllardır işçileri yönetemiyor, bir türlü dış geçiremiyordu. 2015 yılında fabrikada yaşanan grevin ardından ne olduysa bir şeyler olmuştu. Eskiden onu görünce kaçacak delik arayan işçilerin yerine sanki başkaları gelmiş gibiydi. Belki işçilerin hepsi öyle değildi ama zaten 700 işçi bile böyle yapsa toplamın etkisi altında oluyordu. Ne yaptıysa mesafe alamamıştı. Üst yönetim toplantılarında genel müdürün onu defalarca uyarmasına rağmen durum aynıydı. Hele ki son toplantıda genel müdürün yüksek sesle onu azarlaması çok zoruna gitmişti. Toplantıya yardımcıını da çağırışlardı. Koltuğu iyiden iyiye sallantıdaydı.

Genel müdürün elindeki sarı kağıtları görünce neden sinirli olduğunu anladı. 6 aydır vardiya girişlerinde bu kağıtlar

işçilere veriliyordu. Yıllardır ince eleyip sık dokuyarak kurdukları sömürü düzeni tehlikede idi. Öyle yazılar vardı ki, işçilerin aklının karışmamasının imkanı yoktu. İşçiler de çok seviyordu bu kağıtları. Bir keresinde vardiyasını teslim almaya giden işçilerin elinde bunu görmüş, almak istemiş ama işçi vermemişti. "Kapıda dağıtıyorlar, git onlardan al, bu benim" demişti.

Kriz fırsatçılığı tüm fabrikalarda yapıldığı gibi Eaton'da da yapılıyordu. Devlet teşvikiyle işçi maaşlarını devlete ödeden patronlar buradan çok para kazanmışlardı. Genel müdür fabrikadaki çalışma sistemini sözleşmeli taşeron sistemine çevirmek ve bu işçilerin maaşlarından kar elde etmek istiyordu. Hasan beyin temel görevi bu sistemi fabrikaya oturtmaktı. Ancak bunun için kadrolu 700 işçinin ilk etapta işten çıkartılması gerekiyordu. Sendika ile anlaşmıştı ama bu sarı kağıtlar işçinin aklını karıştıyordu. "Kriz var, işçi çıkartılması gerekiyor" yalanını işçilere yutturamıyorlardı. Bu sarı kağıtları gördükçe küplere biniyorlardı. Sendikacılara ve güvenlikçilere bunları engelleyin dedi. Ama nafiye, her ay işçilerin ellerindeydi sarı kağıtlar.

Artık tek çıkar yolu kalmıştı, polisi aradı. Onlar da, fabrika önüne geldiklerinde bizi arayın, onları korkuturuz demişti. Ancak bir türlü denk getirememişlerdi. Bir keresinde polis bunları evlerinden toplamak gerek deyince Hasan beyin kafasında bir ışık yandı. Yapmacık kahkahalar havada uçuşuyordu. Şampanya kadehleri eşliğinde yapılan sohbetlerin özentili yanını, yalanını görmek çok zor

değildi. Salondaki insanların yüzüne dikkatlice bakınca, maskeler rahatlıkla görülüyordu. O maskelerin altında neler yoktu ki. İşleri kötüye giden tekstil patronunun batmasını bekleyen sırtlanlar vardı. Genel müdürlük hayali kuranların ayak oyunları vardı. Birbirlerinin pazarını elde edebilmek için dağıtılan rüşvetler vardı. Ağzlarına bir türlü yakışmayan güzel sözcüklerin altında küfürler vardı.

Bu güruha kısaca bir göz atan Metin, müdürden izin alıp eve gitti.

Hasan bey de düğüne gitmişti. Tabii çok da isteyerek gitmemişti. Çünkü ona davet gelmemişti. Genel müdür ben gidemeyeceğim, sen gidersen emri ile buradaydı. Başka planları olduğu için gönülsüz de olsa buradaydı.

Vali salondan içeri girince etrafını bir anda sardılar. Şaşırılmış gibi bir hali olsa da ayaklarının yere basmadığı çok belliydi. Salonun öbür tarafında iki burjuva kısık sesle konuşuyordu bu esnada.

- Şuna baksana, sanki yedi cihani kendi yaratmış. Ya etrafını saranlara ne dersin? Kim bilir ne isteklerde bulunacaklar. Bu adama bir türlü kanım ısınmadı.

- Öyle ama ne yaparsın, başkan onu uygun görmüş. Ben de sevmiyorum ama geçen gün bizim atık su işini çözdü. Boş ver yerini, kullanmaya bak sen.

- Haklısın...

Uzunca bir süre valinin başındaki kalabalığın azalmasını bekledi. Ama bir türlü fırsatı yakalayamadı. "Benim gibi isteği olan çokmuş" dedi içinden. Sabrı tükenmişti, valinin etrafındaki kalabalığı yararak kendini tanıttı.

- Selamün aleyküm sayın valim. Ben

Eaton fabrikası idari işler müdürü Hasan. Sizinle çok önemli bir konu hakkında konuşmak istiyorum.

- Tabii buyurun Hasan Bey.

Cebinden sarı kağıtlardan çıkarıp,

- Bunlarla başımız belada bize yardımcı olursunuz diye düşünmüştük.

Ayaküstü yalandan kağıtlara bakan vali, "Pazartesi müsaidim. Öğlen 11:00'de valiliğe gelin" dedi. Hasan bey mutluluktan uçacak gibiydi. Az kalsın valinin boynuna atılıp, sevinç çılgınlıkları atacaktı. Hemen hayaller kurmaya başladı. Her pazartesi sabah 8:30'da yapılan toplantıda planını açacak, ballandıra ballandıra validen kopardığı randevuyu anlatacaktı. Genel müdürden gururunu okşayacak sözlerin verdiği hazzı bile yaşamaya başlamıştı. Amacına ulaşan Hasan Bey. Ayıp olmasın diye beş dakika salonda durup çıktı. Eve giderken düğünün kimin olduğunu bile bilmediğini anımsayınca pis pis güldü.

Tekirdağ TEM şube şefi sakal için yorucu bir gündü. Çorlu'da düzenlenen 1 Mayıs mitingini izleyip raporlamak görevi ona verilmişti. Öncesinden yapılan toplantıda amiri özellikle Dev Tekstil Sendikası hakkında daha ayrıntılı bilgi istemişti. Yükselme hırsıyla yanıp tutuşan sakal işini ciddiye alıp, emrindeki birimi bunun için planladı. Yanı sıra geçmiş 1 Mayıs raporlarını inceledi.

Ona verilen görevi layıkıyla yapmalıydı. Yaklaşık dört gün içinde raporu hazırlayıp amirine teslim etti. Amir on gün sonra sakalı odasına çağırıp tebrik ettikten sonra ekledi;

- Hazırladığın rapordan da görüldüğü üzere bu sendika başımıza bela olacak. Emniyet müdürüyle de konuştum. Hızla bir terör soruşturması açalım, yılanın başını büyümeden ezmek gerek dedik. Ben savcıyla konuştum, olur hemen açalım dedi. Senin hemen bu raporla birlikte savcılığa gitmen lazım.

- Olur amirim, tabii ki giderim.

Sakal başka şeyler de duymak ister gibi biraz bekledi. Sonra seni oraya koyanın ... dedi içinden. Odadan çıkıp Çorlu ya doğru yola koyuldu.

Antalyalı bir yıldır bu dosya ile ilgileniyordu. Sakal en sevmediği işi ona vermişti. Telefon dinlemelerini o düzenleyip raporlaştıracaktı. Terör faaliyetleri namına hiçbir şey bulamamıştı ama sakaldan kurtulmak için bir şeyler bulmalıydı.

Sabah kahvaltısında karısıyla tartıştığı için biraz kafa dağıtmak isteyen Antalyalı hemen dinlemenin başına geçti. O sırada telefonunu dinlediği Halit birini arıyordu. "Mehmet, ben biraz geç geleceğim, sen makineyi aç" dediğinde hemen sakalı aradı. Amirim bunlar bir şey karıştırıyor deyip konuşmayı anlattı. Sözü bitiremeden araya girdi.

- Sen daha uyanamadın galiba, dedi. Alay edercesine gülüp ekledi. Adam fabrikasında bölüm sorumlusu dedi. Sinir oluyordu bu adama.

Halbuki Antalyalı ilk başta çok heyecanlıydı. En sonunda başka bir soruşturma önüne geldi diye sevinmişti. Uzunca bir zamandır Kürt hareketine dönük operasyonlarda görev alıyordu, hep aynı rutini yaşıyordu. Ancak bu dosyada umduğunu bulamamıştı. Her gün benzer konuşmalardan sıkılmıştı. Yok, sendika, yok işçilerin hakkı gasp edilmiş, yok bülten dağıtımı yapacaklarmış, yok şu işçiyle görüşeceklermiş, yok sendikada toplantı yapacaklarmış, Jüpiter kitap kafeye gideceklermiş, yok kadın haklarıymış, yok taciz olayı varmış... Bunlardan bıkan Antalyalı iyice koyvermişti. Çoğu zaman dinlemeyle ilgilenmiyordu. Sözcük ağına takılan konuşmalardan beğendiklerinden dosyaya koyuyordu. Hele ki angarya iş dadaşa verilmişti. Tüm işini gücünü bırakmış, duvarlara yazılan yazıların peşinde dolaşır olmuştu. Bir taraftan sakala küfrediyordu, bir taraftan bu yazıları yazanı bulsam yapacağımı biliyorum diyordu. Ne yaparsa yapsın elde boya fırçası dolaşmaktan kurtulamıyordu. Bir taraftan da yazıların fotosunu çekip not alıyordu.

- "MİB'li ol, güçlü ol", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "İnsanca yaşanacak ücret istiyoruz"...

Yazıları silerken, acaba doğru mu yazıyorlar diye içinden geçiyor, sonra hızla o düşünceleri kovalıyordu. Ama sakal işin peşini bırakmıyordu. Her hafta ekibine ayar vermeyi ihmal etmiyordu. Yılların deneyimi ve hızlı şekilde yükselme olasılığı onu işi sıkı tutmaya itiyordu.

Vali, il emniyet müdürü ve başsavcının aylık düzenli yaptığı toplantının zamanı gelmişti. Vali özel kalemine yarınki toplantı için hazırlık yapmasını söylemişti. Emniyet müdürü ve başsavcının sevdiği ikramları hazırlamasının altını özellikle çizmişti.

Valinin aceleci tavrı toplantıya katılan iki kişinin de dikkatini çekmişti. Her ay düzenli konuşması gereken konuları hızlıca atlıyor, bir yere varmak istediği belli oluyordu. Sonunda konuya girdi.

- 2018 1 Mayıs'ından sonra bir terör soruşturması başlatmıştık. Bir sendikanın arkasına saklanan şer odakları bu sessiz sedasız ilimizi karıştırmaya devam ediyor. Son günlerde kulağıma çok şikayet gelmeye başladı. Artık bu soruna kati bir çözüm bulmamız gerek.

Odada bir sessizlik oldu. Vali düşe dalmış gibi boş boş bakıyordu. Emniyet müdürü ve başsavcı çok şaşırmadı bu duruma, yabancıları değil, sonuçta. Dostuna alacağı arabanın, eşinin gözle-

rini tıkayacak pırlanta setinin hayalimdi bu bakışlar. Çaktırmadan konuşmaya devam ettiler.

- TEM şube özenle ve hassasiyetle takipteler efendim. Ben şahsen her hafta soruyorum ilgili birimlere. Bazen gevşeme görsem de uyarılarım sayesinde sonuca ulaşmak üzereyiz.

Başsavcı sözü aldı hemen:

- Emniyet müdürümüzün de dediği gibi işi sıkı tutuyoruz. Ben de dosyayı Fethiye adliyesinden yeni gelen cumhuriyet savcısı Talip'e verdim. Özenle dosya üzerinde çalıştığına bizzat tanışım.

Vali aceleci tavrıyla sohbeti kısa kesti.

- Beyler, bunların sesini hızla kısımlayınız. O yüzden hemen harekete geçmeliyiz. Siz bu işi çözerseniz, devlete hizmetlerimiz elbette mükafatsız kalmayacaktır.

Biraz önce valideki dalgın bakışlar ikisinde de belirmişti. Hemen validen izin isteyip, bir an önce işe koyulalım dediler. Vatan sevgisinden, komünist ideolojinin tehlikelerinden bahsederek valilikten çıktılar.

Emniyet müdürü dayanamamış, yolda TEM şube müdürü yarbayı aramış. Tüm şube şefleri ile toplantı halinde olunmasını istemiştir. Dosyayla özel olarak ilgilenen sakal sanki olacakları hissetmişti. Daha somut kanıtlar bulunamadığını söylemek biraz zor olacaktı. Emniyet müdürü hızla içeriye girdi.

- Evet beyler ,hoş geldiniz. 2018-12616 No'lu dosyayı bir an önce neticelendirmemiz lazım. Sendika arkasına gizlenmiş bu şer odakları mazlum gariban işçilerimizin kafasını karıştırıyor.

Dosya ne durumda diye yarbaya baktı.

- Müdürüm dosyayla sakal yakından ilgileniyor.

Sakal hazırlıklıydı:

- Müdürüm, tahkikatımız devam ediyor ancak halen somut delillere ulaşmış değiliz.

- Siz onları toplayıp getirin, gerisini düşünmeyin. Talip savcı size gereken şeyleri söyleyecektir.

Düzenlenecek operasyonun tüm ayrıntıları konuşularak düğmeye basıldı. Bu toplantı trafiğinden bir hafta öncesiydi. Zafer kazanmış komutan edasıyla toplantı salonuna girdi. Üstelik bilerek toplantıya 15 dakika geç katılmıştı. Yardımcısının da odada olduğunu görünce çok sevinmişti. Seni çayan dedi usulca. Genel müdür öyle bir sert baktı ki, anın tadını yaşayamadan yerine oturdu. Genel müdür konuyu hemen değiştirerek Hasan beye sordu:

- Hasan bey, üretim süreci değişiklik planı ne durumda!

Ben sana toplantıya geç gelmek nedir göstereceğim dercesine bir bakış attı.

- Beyefendi, malum biliyorsunuz, iş-

çileri ikna etmekte zorlanıyoruz, o sarı kağıtlar yok mu, tüm planı bozuyor.

- Bu fabrika her ay 20 bin lira maaş bu zorlukların üstesinden gel diye veriyor.

- Efendim, izin verirseniz bir planım var, onu anlatayım. Geçen cumartesi günü katıldığım bir düğünde vali beyle konuştum. Sarı kağıtlardan yana yaşadığımız sıkıntıları anlattım. O da beni bugün 11:00'de makamına davet etti. Planım, vali beyden bu sermaye ve vatan düşmanlarını susturmayı istemek olacaktır.

Genel müdürün bir anda suratı değişti. Hasan beye karşı bir sevgi yumağına dönüştü adeta.

- Hehh... işte! Bana böyle fikirlerle gelin, sorun çözücü olun. Hadi beyler toplantı bitmiştir, benim Hasan beyle önemli bir görüşmem var. Herkes işinin başına!

Hasan bey bu esnada yardımcısının gözünün içine bakıyor, şu işi bir çözeyim, sonra sıra sana gelecek bakışlarını fırlatıyordu.

10:30 civarı valilik kapısından içeri girerken, genel müdür tanıdık birini gördü. Vem ilaç'ın genel müdürü Osman'dı bu kişi. Selamlaştılar.

- Hayrola Osman Bey, ne işiniz var burarlarda, dedi.

- Vali beyin yanından geliyorum, biraz bahsetti, bizdeki aynı bela sizde de varmış. Çözüm için yüksek yardımlarını istedim.

Genel müdür sözü fazla uzatmadı. Artık işleri kesin çözülecekti. Sadece onların başının ağrımadığını duyunca ferahladı. Vali odasında onları bekliyordu. Hemen içeri girdiler. Vali aceleliydi, söze girdi:

- Beyler hoş geldiniz, Hasan bey durumdan kısaca bahsetti. O sarı kâğıdı görünce ben anladım olayı. Bu konuda çok fazla şikayet var. Devlet bu işe el atacaktır, içiniz ferah olsun. Bir daha karşınıza çıkamayacak o zındıklar.

Genel müdür daha fazla eşlemedi konuyu. Havadan sudan genel konular meselesine geldi. Vali bu anı bekliyordu.

- Arkadaşlar, memleketin, devletin her tarafını düşman sarmış. Adeta ülkeyi batırmaya çalışıyorlar. Devletin ekonomik durumu çok iyi değil. Sağ olsun, sizin gibi vatansever, hayırsever insanlar sayesinde bu devlet ayakta kalıyor.

Beş dakika sonra odadan çıktılar. Genel müdür kapıdan çıkar çıkmaz Hasan'a emirleri yağdırdı. Ben Amerika ile gerekli yazışmaları yapacağım, sen de git muhasebeden parayı çek, devletimiz ayakta kalsın.

Bir bedellinin anıları

“Burası Türkiye’nin özeti” diyorlardı, tertiplerim. Evet, bedelli askerlik esnasında yaşadıklarımız, tam anlamıyla ülkede olanların bir özetiydi. Nasıl ki ülkede işçi ve emekçiler yoksulluk ve yoksunluk içindeyse, biz de tam olarak o halde yaşadık.

Ankara Etimesgut Zırhlı Birlikler’de 19 gün boyunca adeta işkence gördük diyebilirim. Askeriyeye girdiğimizden beri günde yaklaşık 12 saat (sabah 6.30’dan akşam 18.00 sularına kadar) bilfiil soğukta bekletildik. İçtima adı altında soğukta, bir alanda 1-2 saat bekletilip, ardından yine aynı soğukta uygun adım yürüyüş çalışmasına tabi tutulduk. Yine kimi eğitimlerin (uygun adım, selamlama vb.) verilmesi askeriyenin kendi mantığı içerisinde anlaşılır olsa da tüm bunların kışın en soğuk zamanlarında dışarıda verilmesi, oradaki bütün arkadaşlarımız tarafından “bunlar bizi hasta etmeye çalışıyor” şeklinde yorumlandı. Ki, istisnasız tüm askerler (700 kişi) hasta oldu. Birkaç asker de zatürre şüphesi ile hastaneye kaldırıldı.

Ortamin ve koşulların sağlıksız olu-şu dikkate alındığında, olası hastalıklara karşı tedbirlerin alınmış olması gerektiği de düşünülebilir ama bu konuda durum hiç de iyi değildi. Sözde bir revir vardı ama o revirdeki “doktor” da rütbeli bir askerd. Askeriyenin kendi iç hukukuna göre 2 günden fazla istirahat alan bir hastanın askerliği uzatılıyor. Bu koşul adeta bir tehdit unsuruna dönüştü. Revir “doktoru”, son derece insani bir ihti-

yaçla revire çıkma talebinde bulunan bir askere, “Sana 5 gün istirahat vereyim de gününü gör” şeklinde yaklaşıyordu. Bizi askerliği uzatma tehdidi ile “terbiye” etmeye çalışıyorlardı. Gece yaraları acile kaldırılmak zorunda kalan arkadaşlarımız bile serum ve iğnelerle geçiriliyorlardı. Bir komutan tam olarak şunları söyledi: “Hasta olmamaya çalışın, kendi kendinizin doktoru olun...”

Sözde gazino diye tabir ettikleri yerde de ısınma diye bir şey yoktu. 10 dakika boş zamanımız olduğunda bizi gazino diye tabir ettikleri, geçtik sivalarını, tuğlaları dahi aşınmış olan buzhaneye tikiyorlardı.

Tabii böyle bir yerde yatakhaneler de berbatlıktan muaf değildi. Tahmini 70-80 metre karelik bir alanda 40 kişi kalıyorduk. Koğuşların tam steril olarak yıkanması yasaktı. Ortam havasızlıktan da öte, tam olarak mikrop kokuyordu. Ranzaların arası tahmini 40-50 cm kadardı. Bu mikroplu ortamda bir kişi hiç soğuğa maruz kalmamış olsa bile hasta olurdu.

Sağa dönsen hastalıklı bir öksürük, sola dönsen öyle... Buna rağmen komutanlar her daim “koğuşunuzu temiz tutun” gibi saçmalıklar zirvalıyorlardı.

Bir de işin gösteriş ve yalan boyutu vardı. Son günlere doğru, büyükbaşlardan birinin yemekhanede bizimle beraber yemek yiyeceği haberi geldi. Yemeklerin dağıtımını bizler yapıyorduk. O gün her yer tertemiz yapıldı, yemeği dağıtanlara bone, eldiven ve maske dağıtıldı. Herkesin yemeği dağıtıldı ve büyükbaş gelene kadar yemek yememize izin verilmedi. Yüzlerce kişi bir kişinin gelmesini beklerken, yemekler soğutuldu. Sonra o büyükbaş kalkana kadar kimse kaldırılmadı. Adeta Nazi Almanya’sını hatırlattılar. Bizi koskocaman bir yalana alet ettiler. Tabii arkadaşlarla yaptığımız sohbetlerde bu yalanların aramızda hiç de alıcı bulmadığını görüyordum.

Yemekhaneye gelen büyükbaş edebiyat yapmayı ihmal etmedi elbette. Zor koşullara alışmak gerektiğini söylerken, imkanların aslında kısıtlı olmadığı itirafını

da yaptı. Zırhlı Birlikler’deki binalar yıkılacakmış, onun için yatırım yapılmıyormuş. Oysa herkes bilir ki her yıl ülkenin bütçesi planlanırken orduya muazzam paralar aktarılıyor. Demek ki bu paralar kimi ülkeleri işgal hareketlerine aktarılıyor. Eratı düşünen yok. “Türkiye’nin özeti” söylemi burada da kendisini hatırlatıyor...

Bu cehennemin orta yerinde komutanlar ara ara bizlere “Bir sorununuz var mı” gibisinden göstermelik sorular sormayı da ihmal etmediler. Bu sorularına kimi yanıtlar almaya başlayınca da “Kusura bakmayın, burada koşullar böyle” diyerek, şikâyet ve taleplerimizi boşa düşürüyorlardı.

Komutanlar kimi konuşmalarında, “Burada hayatı öğreniyorsunuz” gibi demagojilerle bizleri avutmaya çalışıyorlardı fakat kimsenin orada hayatı öğrendiği yoktu. Aksine, en milliyetçisinin, dincisinin bile düzeni rahatlıkla görebildiği, sorgulayabildiği bir ortamdı. Herkes “güçlü ordu” zirvasının ne olduğunu yaşayarak gördü. Tüm bunların üzerine, gazinodaki tek uğraş olan televizyon seyri de asgari ücret haberini de öğrendiğimizde, tüm arkadaşlarımızda iktidara yönelik bir öfke oluştu. Hayatı olmasa da dostu düşmanı görebilmek için gayet net bir ortamdı.

Son gün olan yemin töreninde komutanların yaptığı konuşmalar yine tam bir yalan tiyatrosuydu. Komutan, “Sizler çocuklarınızı bize emanet ettiniz ve biz onlara gözümüzden daha iyi baktık” söylemleri ile aileleri kandırmaya çalışıyordu. Zaten haftalar öncesinden bize, “Burada yaşadığınız sorunları ailelerinize anlatmayın, üzülürler” diyerek, kendilerince önlem almaya çalışmışlardı. Oysaki onların derdi ailelerimizin üzülmesi değil, kendilerinin teşhir olmasıydı.

Kısacası Türkiye’nin özeti 19 günde görmek gayet mümkünmüş. Yaşadığımız sorulara dair anlatacak birçok ayrıntı olmakla beraber bu kadarının yeterli olduğunu düşünüyorum. Bu 19 günlük süreç, bir sömürü düzeni olan kapitalizmi ortadan kaldırma ve savaşızsömürsüz bir dünya için mücadelenin ne kadar haklı olduğunu bir kez daha gösterdi. Yani bir kere daha doğru yolda olduğumuzu gördüm.

**ETİMESGUT ZIRHLI BİRLİKLER’DEN
BEDELLİ BİR ER**

Sevag Balıkçı’nın katiline 16 yıl 8 ay hapis

Ermeni er Sevag Balıkçı, Ermeni Soykırımı’nın yıldönümü olan 24 Nisan 2011’de askerliğini yaptığı Batman Kozluk’ta karakol çevresinde çit örerken, Kıvanç Ağaoğlu’nun silahından çıkan kurşunla yaşamını yitirmişti. Ağaoğlu’nu ilk yargılayan Askeri Mahkeme, 26 Mart 2013’de ‘bilinçli taksirle insan öldürmek’ suçundan 4 yıl 5 ay 10 gün hapis cezasına çarptırdı. Mahkeme, karakolda görevli Astsubay Sadrettin Ersöz’e ‘görevi ihmal’ suçundan 5 ay hapis cezası verip hükmün açıklanmasını geri bıraktı. Balıkçı ailesinin itirazı üzerine karar

Askeri Yargıtay tarafından usulen bozuldu. Dava, darbe girişimi sonrasında askeri mahkemelerin kaldırılmasından kaynaklı Batman Kozluk Asliye Ceza Mahkemesi’nde 8 Şubat 2017’de yeniden görülmeye başladı.

Balıkçı öldürüldüğünde karakolda askerlik yapan tanıklardan Halil Ekşi, ilk ifadesinde Ağaoğlu’nun Balıkçı’yı kasten öldürdüğünü söylediği halde daha sonra ifadesinde “Tartışma ya da kavga olmadığını, olayın şakalaşmadan sonra meydana geldiğini” söyledi. Balıkçı ailesinin itirazı sonrasında

Ekşi baskıyla ifadesini değiştirdiğini söyledi. Bunun üzerine Ekşi’ye yalancı tanıklıktan, Ağaoğlu’nun yakını Bülent Kaya’ya ise yalancı tanıklığa azmettirme suçlarından dava açıldı.

Aydın 3. Asliye Ceza Mahkemesi’nde 16 Aralık 2015’te açılan davada Ekşi’ye 2 yıl 1 ay, Kaya’ya da 2 yıl 13 ay hapis cezası verilmişti.

Balıkçı cinayeti davasının 13 Ocak’ta karara bağlanan duruşmasında ise, Kıvanç Ağaoğlu’na ‘olası kastla öldürmek’ suçundan 16 yıl 8 ay hapis cezası verildi. Ağaoğlu mahkemede tutuklandı.

İşçi yoldaşımız*: İvan Vasilyeviç Babuşkin

"Babuşkin, çarçı uşağın hayvanca vahşiliğine kurban düştü. Ama o, ölümlük hayatını adadığı davanın ölmeyeceğini, bu davanın onlarca, yüz binlerce, milyonlarca kişi tarafından sürdürüleceğini, işçi sınıfından gelmiş başka yoldaşlarının aynı dava için öleceklerini, onların muzaffer olana dek savaşacaklarını biliyordu."

Lenin, Babuşkin'in ölümünün ardından yaptığı bir konuşmada böyle anlatıyordu işçi sınıfının işçi önderini.

İvan Vasilyeviç Babuşkin... Metal işçisi, öncü bir Bolşevik, işçilerin muhabiri, Sovyetler Birliği'nin kuruluşuyla taçlanacak devrimin sıra neferi... Babuşkin'in mücadele dolu hayatında kazandığı sıfatlardan bazıları bunlar.

1873'te Vologda'nın bir köyünde doğan Babuşkin, 1891'e kadar metal fabrikalarında torna işçiliği yaptı. Rusya bu sıralarda derinden bir dönüşüm içindeydi. Kapitalist üretim ilişkileri kentleri sarıyor, özel mülkiyet düzeninin mülksüzleştirdiği köylüler kentlerin baldırı çıplaklarını oluşturuyordu. İşte, değişmeye başlayan bu toplumsal zemin içinde işçi sınıfının ideolojisi cisimleşmeye başlıyor, Rusya'nın metropollerinde sınıf partisinin çekirdekleri, marksist işçi grupları oluşuyordu. 1894'te Babuşkin de bunlardan birine, Lenin'in etkinlik alanındaki bir marksist işçi çevresine girdi. Sınıfın bağrından çıkardığı bu doğal öncüsü o günden itibaren bileğini, kafasını, ruhunu işçi sınıfının iktidar mücadelesine verdi. 1895'e gelindiğinde Petersburg İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği'nin aktif bir üyesiydi. Fabrikalarda çalışmalar yürütüyor, işçi eğitim grupları kuruyordu. Bir Rus devrimcisi olarak çarlık zin-

danlarını o da tattı. Ancak mücadelede dur durak yoktu. Sürgün edildiği Yekaterinoslav'da Yekaterinoslav İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği'ni örgütleyenlerden biriydi. Ekim 1898'de Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi (RSDİP) Yekaterinoslav Komitesi'ni oluşturdu.

Rusya'da yerel grupları birleştirecek, merkezi devrimci partiye büyütecek, güçlendirecek bir yayın ihtiyacı doğmuştu. İşte "Iskra" (Kıvılcım), "Kıvılcım ateş çıkaracaktır" şiarıyla bu doğrultuda yayına başladı. Babuşkin de bu gazetenin en aktif muhabirlerinden biriydi. Öyle ya Iskra için ortaya konan her çaba devrimci partinin, dolayısıyla devrimci mücadelenin duvarına eklenen bir tuğlaydı. Babuşkin, aynı zamanda yerel illegal yayınlar çıkararak çalışmayı güçlendiriyordu.

1902'deki tutuklanışına kadar pek çok işçi kentinde çalışma yürüttü. 1902'de hapishaneden kaçarak dilini dahi bilmediği Londra'ya geçti ve oradan Iskra'nın redaktörlüğünü yaptı. Aynı

yıl Ekim ayında Rusya'ya geri döndü. Bu arada Rusya'da köleliği aratmayan çalışma şartları Çarlık rejiminin zorbalığı ile birleşiyor, işçi ve emekçiler içinde köleliğe ve despotizme karşı mücadele azmi büyüyordu. Sendikalar kiteselleşiyor, grevler yaygınlaşıyor, sınıf siyasallaşıyordu. Bu şartlar içinde Babuşkin ve yoldaşları sadece Çarlığın açık zorbalığı ile değil, sol içindeki ekonomizm vb. zararlı akımlar ve Zubatov sendikacılığı** ile de mücadele ediyorlardı. Lenin Babuşkin'in bu konudaki mücadelesini şöyle özetliyordu: "Babuşkin, devrimden 10 yıl önce, işçilerin Sosyal Demokrat Parti'sini yaratmaya başlayan işçi sınıfının savaşçılarından biridir. Böylesi savaşçıların, proleter kitleler arasındaki yorulmaz, kahramanca, sebatlı çalışması olmasaydı, RSDİP bırakın 10 yılı, 10 ay yaşayamazdı."

Tutuklama ve mücadele dolu aylar yılları kovalarken, Babuşkin, Rus devrim tarihinde bir kırılma noktası olan 1905 Devrimi'ne aktif olarak katıldı. Devrimin

ardından Sibirya'da çalışma yürütmeye başladı. Sibirya'daki asker ve Kazak sovyetlerinin kuruluşuna öncülük etti. O dönem RSDİP Irkutsk ve Çita Komiteleri'nin üyesiydi. Buradaki siyasi hareketliliğin farkındaydı ve yoğun bir propaganda ve örgütlenme çalışmaları yürütüyordu. 18 Ocak 1906'da beş yoldaşıyla beraber Çita'dan aldıkları silahları götürürken Çarlık generallerinden Paul von Rennenkampf'a bağlı askerler tarafından yakalandı. 6 devrimci, göstermelik bir yargılama dahi yapılmadan Misovsk istasyonunda kurşuna dizildiler. Babuşkin de, yoldaşları da yakalandıkları andan itibaren Çarlık askerlerine kimlikleri hakkında hiçbir bilgi vermemiş, kayıtlara "kimliği belirsiz teröristler" olarak geçmişlerdir. Katledilenlerden birinin İvan Vasilyeviç Babuşkin olduğu ancak 1910 yılında ortaya çıkarılabildi. Diğer 5 devrimcinin adlarını ise Bolşevik Partisi bile bilmiyordu.

Ne Babuşkin'in ne de diğer devrimcilerin çabaları boşa değildi. Onların fedakârca ilerlettikleri kavga Ekim Devrimi ile zafere ulaştı.

Bugün de uğruna canlarını verdikleri dava bu topraklarda da yeni Babuşkinlerin omuzlarında sürüyor.

Y. LEYLA

* Babuşkin'in bazı bildiri ve mektuplarında kullandığı imza.

** Avrupa devrimci hareketinden öğrenen Çarlık rejimi Rusya'da da yükselen dalgayı sadece çıplak zorla bastırmayacağı farkındaydı. Bu yüzden truva atları hazırlıyordu. Zubatov adında bir gizli polise kurdukları sendika ile işçileri denetim altında tutmaya çalışıyordu.

Sessizliği çığlığa dönüştürmek bizim elimizde!

kendini öldürmesi, vb...

Dünyada bunlar yaşanırken, kapitalistler daha çok kar elde etmek için faşist saldırganlığı tırmandırıyor. Bu saldırı kimi zaman devletin kolluk güçleri ile kimi zaman ise milliyetçilik duygularını kabartarak oluyor. Türkiye'de hak arayan insanlara amansızca saldırılıyor, muhalif insanlar tutuklanıyor.

Ancak bunlar bir müddet için insan-

ları durdurabilir, geri çekebilir. Bugün Türkiye halklarının sessizlik içinde olmasının sebebini önce kendimize sormalıyız. Çünkü bu insanlar kendiliğinden ses çıkartmayacak, biz devrimciler onları harekete geçirebileceğiz. İşçilerin öğretmenleri, fabrikasında bulunan sınıf devrimcileridir. Günde 12 saat çalışarak, geri kalan saatlerini uyuyarak geçiren bir işçiden, kendiliğinden devrimci ol-

ması beklenemez. Bugün "halkımız çok sessiz" diye yakınıyorsak, yakınmayıp bırakıp devrimciler olarak elimizi taşın altına koymalıyız. Okullarda, fabrikalarda üzerimize düşeni yapmalıyız. Ancak bu şekilde karanlığın getirdiği sessizlik çığlığa dönüşecektir.

Sol güçlerin atalet içinde olduğu bu dönemde, devrim ve sosyalizm propagandasını güçlendirmek için elimizi taşın altına koymalıyız. Bunu yapmadığımızda, kendiliğinden hiçbir şey olmayacaktır.

UMUT ULAŞ

Vahşi kapitalizmin bugün insanlığı getirdiği durum çok vahim. Savaşlar, intiharlar, açlık ve sefalet...

2020 yılına girerken dünyamızın tablosu son derece karanlık. Kapitalizm ayakta kalmak için krizlerinin faturasını emekçilere kesmeye çalışıyor. Baskı ve terörün yanısıra gerici savaşları tırmandırıyor.

"Özgürlükler ülkesi" ABD'nin Ortadoğu'da savaşı körüklemesi, Fransa'da devam eden eylemlerde polislerin insanlara azgınca saldırması, Şili'de süregelen devlet terörü, Türkiye'de yoksulların

“Bu ilk zafer, nihai zafer değil henüz. Ekim Devrimimiz sadece bizim cephemizde emsalsiz cefalar ve güçlükler, işitilmemiş acılar içinde ve büyük başarısızlık ve hatalarla gerçekleştirildi. Sanki başarısızlıklar olmaksızın, hata yapılmaksızın tek başına geri bir halk dünyanın en güçlü ve en ileri ülkelerinin emperyalist savaşının üstesinden gelebilirmiş gibi! Hatalarımızı söylemekten korkmuyoruz ve biz bunları, bu hataları düzeltilebilmesini öğrenmek için soğukkanlılıkla değerlendireceğiz. Ama gerçek olan şey değişmez: Yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez efendiler arasındaki savaşa, kölelerin bütün efendilere karşı yapacağı savaş ile ‘cevap vermek’ için verilen söz tamı tamına yerine getirildi ve tüm güçlülere rağmen yerine getirilecek. Biz bu eserin yapımına başladık. Ne kadar zamanda, ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna kadar vardırırlar, bunun önemi yok. Önemli olan buzun kırılmış, yolun gösterilmiş ve açılmış olmasıdır.”

**Proletaryanın devrimci önderi
V. İ. Lenin’i
ölümünün 96. yılında
saygıyla anıyoruz...**